

ALEKSANDRA CIEŚLAR
(Uniwersytet Jagielloński, Kraków)

DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI JAGIELLOŃSKIEJ W ROKU 2015. SPRAWOZDANIE

W roku 2015 struktura organizacyjna Biblioteki Jagiellońskiej nie zmieniła się. Nie-
wielkie zmiany nastąpiły w odniesieniu do obsady niektórych stanowisk kierowniczych:

- mgr Aneta Giza – z dniem 1 maja objęła stanowisko kierownika Sekcji Czyteln w Oddziale Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej,
- mgr Aleksandra Podstawska-Sobiło – z dniem 1 lutego objęła kierownictwo Sekcji Opracowania Przedmiotowego w Oddziale Opracowania Zbiorów,
- mgr inż. Robert Urbaniec – od 1 kwietnia objął kierownictwo Sekcji Opraw w Oddziale Zabezpieczenia Zbiorów,
- mgr Ludwik Węgiel – od 1 marca objął stanowisko kierownika Sekcji Reprografii w Oddziale Zabezpieczenia Zbiorów.

Skład Dyrekcji nie zmienił się – funkcję dyrektora Biblioteki Jagiellońskiej pełnił prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk, jego zastępcami byli: mgr Aleksandra Cieślar (zastępca dyrektora ds. administracji), mgr Krzysztof Frankowicz (zastępca dyrektora ds. zbiorów) oraz mgr Krystyna Sanetra (zastępca dyrektora ds. rozwoju).

PRACOWNICY

Identycznie jak w roku poprzednim w obecnym roku sprawozdawczym Biblioteka zatrudniała ogółem 336 osób (stan na dzień 31 grudnia 2015 roku), w tym 218 kobiet (65%) i 118 mężczyzn (35%). W działalności podstawowej zatrudnione były 274 osoby (w tym 223 na stanowiskach bibliotekarskich), zaś 62 osoby to pracownicy administracji, obsługi technicznej oraz porządkowej. W niepełnym wymiarze etatu pracowało 12 osób.

W 2015 roku w BJ pracowało także 6 wolontariuszy (w Oddziale Gromadzenia Zbiorów, w Oddziale Opracowania Zbiorów, w Oddziale Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej oraz w Oddziale Zbiorów Cyfrowych), a także 12 osób zatrudnio-

nych na podstawie umów cywilnoprawnych (umów-zleceń oraz umów o dzieło) w celu realizacji konkretnych zadań.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2015 roku obrazuje poniższa tabela*.

Wyszczególnienie	Ogółem	Zatrudnieni w działalności podstawowej	Pracownicy administracji, obsługi technicznej i porządkowej
Liczba pracowników	336	274	62
W tym pełnozatrudnieni	324	262	62
W tym kobiety	218	184	34
W tym kobiety pełnozatrudnione	209	175	34
Etaty przeliczeniowe ogółem	331,50	269,50	62

* zmodyfikowana tabela z formularza sprawozdawczego Głównego Urzędu Statystycznego (K-03, dział 3, poz. 1)

Wśród zatrudnionych było 15 osób ze stopniem naukowym doktora. Kilka osób rozpoczęło bądź kontynuowało studia doktoranckie: mgr Adrian Drabik (na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego), mgr Krzysztof Frankowicz (na Wydziale Filozoficznym Akademii Ignatianum w Krakowie), mgr Izabela Korczyńska (na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II), mgr Jakub Krzysztoń (na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie) oraz mgr Michał Lewicki (na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego). Dr Julia Krajcarz, dr Jacek Partyka, dr Joanna Pypłacz oraz dr Wojciech Świeboda przygotowywali swoje rozprawy habilitacyjne.

Dwoje pracowników rozpoczęło studia podyplomowe: mgr Anna Quirini-Popławska (na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ) oraz mgr Adrian Drabik (na Politechnice Krakowskiej). Katarzyna Kamińska ukończyła studia licencjackie w Instytucie Historii na Wydziale Historycznym UJ.

Siedmioro pracowników odbyło krajowe staże naukowe: mgr Mateusz Babula, mgr Katarzyna Cieślik i mgr Anna Tomaszewicz (w Bibliotece Głównej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie), mgr Ewa Harpula i mgr Justyna Wolan (w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie), mgr Bogumiła Ofiarowicz (w Bibliotece Politechniki Krakowskiej) oraz mgr Beata Urbaniak (w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie).

Pracownicy podnosili również kwalifikacje zawodowe poprzez uczestnictwo w różnorodnych szkoleniach i prezentacjach:

- mgr Barbara Babraj, mgr Joanna Hoły, mgr Izabela Korczyńska, mgr Anna Krzak, mgr Bartłomiej Siedlarz, mgr Marta Szafrńska, mgr Justyna Wolan, mgr Ewa Ziolo – webinarium NUKAT „Zasada trzech” (styczeń 2015);
- mgr Jerzy Bednarczyk – szkolenie „Emerging Markets Information Service – EMIS” (Wrocław, czerwiec 2015);

- mgr Jerzy Bednarczyk, mgr Katarzyna Maj – webinarium „Web of Science” (Kraków, styczeń, luty, maj 2015);
- mgr Jerzy Bednarczyk, mgr Elżbieta Kopyś, mgr Katarzyna Maj, mgr Aleksandra Prokop-Kacprzak – warsztaty dotyczące baz oraz narzędzi bibliograficznych Thomson Reuters (Kraków, kwiecień 2015);
- mgr Barbara Bułat – webinarium „Web of Science – wskaźnik Impact Factor i czasopisma w Journal Citation Report” (styczeń 2015); webinarium „Web of Science – wprowadzenie do wyszukiwania” (styczeń 2015); webinarium „Oxford Journals” (styczeń 2015); webinarium dotyczące serwisu PlumX (luty 2015); webinarium „Selekcja czasopism do Web of Science Core Collection” (marzec 2015); webinarium „Web of Science – personalizacja” (marzec 2015); webinarium „Selekcja materiałów konferencyjnych do Web of Science Core Collection” (kwiecień 2015, lipiec 2015); szkolenie „Korzystanie z baz danych Web of Science Core Collection oraz z programu EndNote” (maj 2015); webinarium „What’s new in PIVOT” (maj 2015); webinarium „Web of Science Core Collection – raporty cytowań i indeks Hirscha” (czerwiec 2015); webinarium „Web of Science – baza Medline” (czerwiec 2015); kurs e-learningowy „Głęboki Internet i możliwości jego przeszukiwania” (lipiec 2015); webinarium „Web of Science – wyszukiwanie autora” (sierpień 2015); webinarium „Wskaźnik Impact Factor i czasopisma w bazie Journal Citation Report” (sierpień 2015); webinarium „EndNote – podstawy dla użytkowników Web of Science” (sierpień 2015); webinarium „Web of Science – baza patentów Derwent Innovations Index” (listopad 2015); webinarium „Web of Science Core Collection – Emerging Sources Citation Index” (listopad 2015); szkolenie „Nowe bazy w licencji krajowej Web of Science Core Collection; platforma Citation Connection; Incites Platform: nowe wersje Journal Citation Report oraz Essential Science Indicators, nowa baza Benchmarking & Analytics” (listopad 2015);
- mgr Barbara Bułat, dr Sebastian Grudzień – webinarium „Web of Science – podstawy wyszukiwania i nawigacji” (styczeń, sierpień 2015); webinarium „Nie tylko autor i tytuł...: nowy sposób wyszukiwania informacji w katalogu NUKAT” (listopad 2015);
- mgr Barbara Bułat, dr Sebastian Grudzień, dr Marek Tytko – webinarium „Web of Science – Citation Connection” (wrzesień, listopad 2015);
- dr Sebastian Grudzień – szkolenie „Web of Science – Tworzenie profilu Researcher ID i integracja z Web of Science” (Kraków, styczeń 2015); szkolenie „Prezentacja wydawnictwa Oxford University Press, w tym zasobów: Oxford Music Online, Oxford Scholarship Online, platformy Librarian Resource Centre” (Kraków, luty 2015); szkolenie ProQuest – „Prezentacja bazy Summon” (Kraków, kwiecień 2015); warsztaty „Web of Science” (Kraków, kwiecień 2015); szkolenie dotyczące baz firmy Jacek Lewison (Kraków, maj 2015); szkolenie „Korzystanie z baz danych Web of Science Core Collection oraz z programu EndNote” (Kraków, maj 2015); webinarium „Nowe Journal Citation Reports na platformie InCites” (Kraków, wrzesień 2015);
- mgr inż. Anna Grzęda – szkolenie dotyczące bazy WoS (Kraków, kwiecień 2015); szkolenie dotyczące bazy EBSCO (Kraków, lipiec 2015);

- dr Sebastian Grudzień, mgr inż. Anna Grzęda, mgr Katarzyna Maj – prezentacja bazy EMIS (Kraków, grudzień 2015);
- mgr Kaja Stompór-Lesiecka – kurs „Techniki coachingowe. Stwórz przyjazne miejsce pracy” (Kraków, czerwiec 2015);
- mgr Leszek Szafrąński – szkolenie „POL-on jako Zintegrowany System Informatyki o Nauce” (Warszawa, marzec 2015); szkolenie „Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego a obowiązki sprawozdawcze uczelni wyższych i jednostek naukowo-badawczych oraz nowy system finansowania jednostek naukowych w 2015 roku” (Kraków, czerwiec 2015); szkolenie „Otwarty dostęp w kontekście tworzenia instytucjonalnych polityk. Szkolenie dla przedstawicieli uczelni” (Warszawa, grudzień 2015);
- mgr Renata Turkiewicz – webinarium „Statusy – ile od nich zależy?” (czerwiec 2015); webinarium „Rekord Uniwersalny dla haseł autor, tytuł” (wrzesień 2015);
- dr Marek Mariusz Tytko – webinarium na temat zasad katalogowania w bazie NUKAT (wrzesień 2015); szkolenie dla nauczycieli akademickich UJ w ramach kursu „Ars Docendi” – „Etykieta nauczyciela akademickiego” (Kraków, wrzesień 2015).

Na emeryturę odeszło dziewięcioro pracowników: Tadeusz Duda (starszy mistrz), mgr Urszula Dudzik (starszy kustosz dyplomowany), mgr Wanda Fundament (kustosz), mgr Maciej Kamykowski (starszy specjalista ds. informatycznych), Ewa Mrówka (starszy magazynier biblioteczny), dr Danuta Patkaniowska (starszy kustosz dyplomowany), mgr Ewa Szczawińska (kustosz), Marian Szyba (bibliotekarz) oraz Zofia Urbaniec (porządkowa).

Umowę o pracę rozwiązano z 5 pracownikami: dr Mirosławą Bułat (bibliotekarz), mgr Anną Gołąb (technik), mgr Oktawią Kubas (młodszy bibliotekarz), dr Renatą Szczepaniak (bibliotekarz) oraz mgr. Maciejem Waligórą (starszy referent administracyjny); dwoje pracowników zrezygnowało z pracy w BJ na rzecz zatrudnienia w innych jednostkach Uniwersytetu Jagiellońskiego: mgr Jacek Radwan i mgr Joanna Szwej.

Zmarło pięcioro pracowników (w tym czworo emerytowanych): dr Maria Kowalczyk (28 stycznia 2015 roku) – zatrudniona w BJ w latach 1952–1993, kierownik Sekcji Rękopisów Średniowiecznych w Oddziale Rękopisów w latach 1977–1993; mgr Irena Czerni (17 marca 2015 roku) – zatrudniona w BJ w latach 1975–1982, w latach 1975–1982 kierownik Sekcji Dokumentacji w Oddziale Informacji Naukowej, w roku 1982 kierownik tego Oddziału; dr Marian Malicki (20 lipca 2015 roku) – zatrudniony w Bibliotece Jagiellońskiej od 1973 roku, w 1982 roku kierownik Sekcji Inkunabułów i Druków Obcych w Oddziale Starych Druków, w latach 1982–1998 kierownik Sekcji Poloników XVI–XVIII wieku w tym Oddziale, zastępca dyrektora Biblioteki Jagiellońskiej ds. zbiorów specjalnych, konserwacji i spraw wydawniczych w latach 1998–1999; mgr Anna Sienkiewiczowa (23 września 2015 roku) – zatrudniona w BJ w latach 1964–2005, kierownik Oddziału Prac Organizacyjno-Naukowych i Dydaktycznych w latach 1975–1982, w latach 1982–2005 kierownik Oddziału Informacji Naukowej; Elżbieta Surzycka (9 października 2015 roku) – zatrudniona w BJ w latach 1976–2005 oraz Halina Lech (21 listopada 2015 roku) – zatrudniona w Oddziale Administracji BJ w latach 1981–2004.

INFORMACJE OGÓLNE

W 2015 roku do Oddziału Opracowania Zbiorów wpłynęło z Oddziału Gromadzenia Zbiorów 67 275 wol. książek. W porównaniu z rokiem 2014 liczba otrzymanych woluminów wzrosła o 1816, to jest o 2,8%. W ramach opracowania bieżącego skatalogowano formalnie i przedmiotowo 64 568 wol. druków zwartych. Liczba rekordów bibliograficznych wprowadzonych w okresie sprawozdawczym do katalogu komputerowego zmalała o 7% i wyniosła 33 973. W ramach retrokonwersji opracowano 26 573 wol. (24% spadek w porównaniu z rokiem poprzednim), dla których sporządzono 9249 rekordów bibliograficznych. Spowolnienie tempa opracowania retrospektywnego spowodowane było w głównej mierze opracowywaniem w pierwszym półroczu księgozbiorów podręcznych oraz zdecydowanym wzrostem liczby tworzonych rekordów oryginalnych, które stanowiły 50% całości (w roku 2014 rekordy oryginalne stanowiły jedynie 13,5% całości, pozostałą część tworzyły rekordy kopiowane, wymagające od katalogera znacznie mniej czasu). Ogółem suma wszystkich rekordów bibliograficznych sporządzonych dla druków zwartych i wprowadzonych do KKZBUJ-u wyniosła 43 219 (to jest o 12% mniej niż w roku 2014).

Do Sekcji Wydawnictw Ciągłych Oddziału Opracowania Zbiorów przyjęto z Oddziału Gromadzenia Zbiorów 8119 wol. czasopism i serii monograficznych, to jest o 9373 wol. czyli 54% mniej w porównaniu z rokiem 2014. Liczba woluminów opracowanych w okresie sprawozdawczym w ramach wpływu bieżącego wyniosła 10 876, to jest o 11 862 wol. mniej niż w roku ubiegłym (52%). Różnica ta bierze się stąd, że dzięki zmianom organizacyjnym przeprowadzonym w 2014 roku woluminy te zostały wprowadzone do KKZBUJ-u już na etapie gromadzenia zbiorów. W Sekcji Wydawnictw Ciągłych do katalogu komputerowego wprowadzono łącznie 3644 rekordy bibliograficzne, z nieznaczną przewagą rekordów skopiowanych z bazy NUKAT. Ze względu na zmniejszony wpływ z Oddziału Gromadzenia Zbiorów możliwe było rozpoczęcie procesu retrokonwersji wydawnictw ciągłych. W pierwszej kolejności zajęto się opracowaniem czasopism z księgozbiorów podręcznych Czytelni Głównej i Czytelni Informacji Naukowej. W ramach retrokonwersji opracowano 4519 wol. wydawnictw ciągłych, dla których utworzono i wprowadzono do KKZBUJ-u 650 rekordów bibliograficznych i 507 rekordów zasobu. Suma wszystkich rekordów bibliograficznych sporządzonych dla wydawnictw ciągłych wyniosła 4294 (o 18% mniej niż w roku 2014), zaś suma rekordów zasobu – 3116 (o 16% mniej niż w roku 2014).

W Oddziale utworzono ogółem 11 018 nowych haseł wzorcowych, wśród których znalazło się 7645 haseł osobowych, 1032 hasła korporatywne, 774 hasła przedmiotowe, 135 haseł geograficznych, 543 tytuły serii oraz 889 tytułów ujednoczonych. Priorytetowymi zadaniami Oddziału Opracowania Zbiorów w roku 2015 były: przyspieszenie procesu opracowania retrospektywnego druków zwartych, rozpoczęcie procesu retrokonwersji w odniesieniu do wydawnictw ciągłych, dokonanie ustaleń dotyczących przyszłości opracowania przedmiotowego zbiorów oraz stworzenia ogólnopolskiej kartoteki haseł wzorcowych bądź też ujednoczenia kartotek NUKAT i Biblioteki Narodowej.

W pierwszym kwartale 2015 roku przeprowadzono reorganizację pracy Sekcji Opracowania Przedmiotowego – ze względu na wdrożenie do opracowania przedmiotowego wszystkich pracowników Oddziału Opracowania Zbiorów możliwe stało się ograniczenie składu osobowego Sekcji. Wytypowanej grupie pracowników, oprócz zadań podstawowych, jakimi jest opracowanie formalne i przedmiotowe druków zwartych otrzymywanych na bieżąco z Oddziału Gromadzenia Zbiorów, przypisano zadania dodatkowe: opiniowanie i konsultowanie zmian czekających Bibliotekę Jagiellońską w związku z implementacją zasad Resource Description and Access do opisu bibliograficznego, pracę nad dostosowaniem języka haseł przedmiotowych KABA do aktualnych potrzeb i analizowanie możliwości jego dalszego rozwoju, rozwój współpracy partnerskiej z Centrum NUKAT, szkolenia pracowników BJ i bibliotek instytucjonalnych itp. Zaproponowano także zmianę nazwy Sekcji na Sekcję Kartotek Wzorcowych – zmiana ta nie została jednak wprowadzona.

W pierwszych miesiącach roku sprawozdawczego przeprowadzono również reorganizację Sekcji Druków Zwartych. Pracownicy Sekcji zmienili swoje stanowiska pracy tak, aby oddzielić proces opracowania retrospektywnego od opracowania bieżącego druków zwartych, co umożliwiło oddelegowanie kolejnych osób do prac retrokonwersyjnych.

Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ (KKZBUJ) – dostępny pod adresem <http://www.bj.uj.edu.pl/uj/katalog> – obsługiwany jest nadal przez zintegrowany system biblioteczny VTLS/Virtua. Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku baza ta rejestrowała 1 256 775 tytułów książek i czasopism w 3 123 870 egzemplarzach oraz 67 311 rekordów zasobu wydawnictw wielotomowych, seryjnych i czasopism Biblioteki Jagiellońskiej, a także bibliotek instytucjonalnych UJ. Spójność danych i efektywne wyszukiwanie w Katalogu BJ zapewnia kartoteka haseł wzorcowych, licząca 1 548 956 rekordów różnych typów. W sumie Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ zawiera 5 996 892 rekordy (stan na 31 grudnia 2015 roku). Zbiory opracowane komputerowo stanowią obecnie 38% ogólnej liczby zbiorów BJ, a 40% ogólnej liczby zbiorów UJ.

Koszt utrzymania centralnego katalogu UJ w 2015 roku wyniósł 203 457,00 zł (w tym serwis i prawo do aktualizacji VTLS/Virtua: 156 610,00 zł, serwis i prawo do aktualizacji ORACLE: 39 448,00 zł oraz serwis serwera Oracle: 7 399,00 zł).

Pracownicy Sekcji Informacji Naukowej Oddziału Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej do wszystkich katalogów kartkowych włączyli ogółem 4659 kart. Kontynuowano też prace związane z digitalizowaniem kart dla Podstawowego Katalogu Alfabetycznego – ogółem zeskanowano 81 kart, a numeracją PKA oznaczono 140 kart.

Pracownicy Sekcji kontynuowali również prace związane z aktualizowaniem *Bazy Biogramów*, do której wprowadzono 1555 nowych opisów, 754 rekordy już istniejące uzupełniono o nowe informacje, zaś 182 rekordy usunięto. Na koniec 2015 roku stan bazy wynosił 40 504 rekordy.

W Oddziale opracowano 650 kwerend krajowych i 35 zagranicznych, przeprowadzono 2056 konsultacji bibliograficznych oraz 15 konsultacji bibliometrycznych. W odpowiedzi na 1020 zapytań, które wpłynęły do Sekcji, wysłano 1205 listów. Załatwiono także 248 spraw dotyczących usług reprograficznych.

Przyrost komputerowego opracowania zbiorów w roku 2015.

	Rekordy bibliograficzne (tytuły)	Rekordy egzemplarza	Rekordy zasobu (tomy)	Rekordy khw
Rekordy wprowadzone w 2015 roku	82 310	228 790	4 871	112 015
w tym sporządzone przez:				
Bibliotekę Jagiellońską	26 291	159 757	4 003	18 023
Biblioteki instytutowe UJ	12 044	62 611	678	7 321
Bibliotekę Medyczną i biblioteki zakładowe CM UJ	713	6 422	190	22 003
przejęte z bazy NUKAT	43 262	—	—	64 668

W ramach usługi „Bibliotekarz dla Ciebie” pracownicy Oddziału udzielali czytelnikom indywidualnych, bezpłatnych konsultacji dotyczących korzystania z katalogów tradycyjnych i elektronicznych, wyszukiwania informacji w polskich i obcych bazach danych, korzystania z zasobów *online*, sporządzania bibliografii czy też przeprowadzania analizy bibliometrycznej.

Kontynuowano też prace nad bieżącą aktualizacją ulotek i informatorów o BJ w wersji polsko- i anglojęzycznej, zajmując się ich redagowaniem, tłumaczeniem, zamawianiem w drukarni oraz dystrybucją w Bibliotece.

Podobnie jak w roku poprzednim pracownicy Sekcji administrowali również profilem Biblioteki Jagiellońskiej na Facebooku. Dzięki obecności na portalu internetowym łatwiej jest budować pozytywny wizerunek Biblioteki i wychodzić naprzeciw oczekiwaniom współczesnych, zwłaszcza młodych użytkowników. Liczba „polubień” profilu BJ stale wzrasta (na koniec 2015 roku „polubiły” nas 3433 osoby), co świadczy o coraz większej popularności tegoż serwisu społecznościowego.

W Oddziale Zbiorów Cyfrowych na bieżąco magazynowano i opracowywano wszelkiego rodzaju dokumenty elektroniczne. W 2015 roku pracownicy Oddziału utworzyli 1043 nowe rekordy bibliograficzne oraz 619 rekordów haseł wzorcowych. Przygotowano i wydano pierwszy inwentarz drukowany zbiorów elektronicznych i audiowizualnych Biblioteki Jagiellońskiej. Zasoby notowane w inwentarzu przechowywane są w magazynie dokumentów audiowizualnych, na serwerach BJ i na taśmach magnetycznych. Kontynuowano równocześnie prace nad katalogowaniem dokumentów drukowanych, zabezpieczonych w postaci mikroform – skatalogowano 60 tytułów czasopism i 109 książek.

Oddział ds. Projektów, kierowany przez mgr Małgorzatę Mrożek-Buksę, koncentrował się głównie na pełnej obsłudze administracyjnej projektów finansowanych z różnych źródeł zewnętrznych, polegającej w szczególności na: – udziale w zebraniach ze-

spółów projektowych, przygotowywaniu wniosków aplikacyjnych o przyznanie środków pozabudżetowych wraz z odpowiednimi załącznikami, – sporządzaniu umów projektowych wraz z harmonogramami planowanych zadań i kosztorysami, – przygotowywaniu dokumentów niezbędnych do rzeczowej realizacji projektów (pełnomocnictwa, protokoły uzgodnień procedur, protokoły z wyboru personelu), – sporządzaniu umów cywilnoprawnych dla wykonawców projektów, – planowaniu wydatkowania środków na wynagrodzenia dodatkowe dla pracowników Biblioteki wykonujących zadania projektowe, – planowaniu wkładu własnego, – przygotowywaniu i kontroli kart czasu pracy osób realizujących projekty, – koordynacji podpisywania aneksów do umów z pracownikami, – składaniu zamówień na zakupy lub przeprowadzeniu rozeznania rynku, – sporządzaniu sprawozdań i raportów rocznych, bieżącej kontroli budżetu w systemie SAP w zakresie przyznanych środków finansowych oraz prowadzeniu bogatej korespondencji z instytucjami dotującymi i z administracją UJ.

Pracownicy Oddziału ds. Projektów przez cały rok aktywnie angażowali się w różnego rodzaju działania, promujące Bibliotekę Jagiellońską poprzez współpracę z Działem Promocji i Informacji UJ, kontakty z różnymi instytucjami współpracującymi z BJ, współpracę przy promocji wystaw odbywających się w BJ, dystrybucję materiałów promocyjnych, aktualizację danych na tablicy informacyjnej BJ, współpracę przy tworzeniu angielskiej wersji portalu BJ, bieżącą aktualizację informacji na stronie domowej Biblioteki Jagiellońskiej oraz Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej (JBC), współpracę przy administrowaniu kontem BJ na portalu Facebook. We wrześniu 2015 roku promowano Bibliotekę podczas Salonu Maturzysty, odbywającego się w Auditorium Maximum UJ. Do dyrektorów krakowskich szkół średnich wysłano 67 listów z prośbą o poinformowanie uczniów o możliwości korzystania ze zbiorów BJ.

Nawiązano również współpracę z Sekcją trenerską Koła Psychologów UJ w celu organizacji warsztatów dla pracowników Biblioteki Jagiellońskiej (początek cyklicznych spotkań zaplanowano na styczeń 2016 roku).

Do magazynu ogólnego zbiorów w Oddziale Magazynów włączono 410 359 woluminów (o 5% mniej niż w roku 2014) – oprócz nowych wpływów liczba ta obejmuje zwroty czytelnicze oraz egzemplarze opracowane w ramach retrospekcji. O 22 676 (4,5%) wzrosła natomiast liczba egzemplarzy, które wpłynęły do magazynu archiwalnego – 52 099 woluminów. O 48% wzrosła również liczba zamówień otrzymanych przez Sekcję Egzemplarza Archiwalnego – w roku sprawozdawczym wyniosła ona 3656. Liczba zamówień czytelniczych ogółem (332 428) zmalała o 11 272 (3,3%) w porównaniu z rokiem poprzednim. Zamówienia na rewersach tradycyjnych stanowiły około 8% (26 455) wszystkich zamówień. Niestety, nadal utrzymuje się stała tendencja spadkowa w odniesieniu do liczby zamówień czytelniczych na zbiory tradycyjne.

Wszyscy pracownicy Oddziału Magazynów zaangażowani byli w przeprowadzanie permanentnej dyslokacji zbiorów. W ramach podjętych działań w magazynie archiwalnym przemieszczono 1278 metrów bieżących zbiorów (głównie czasopism), zaś w magazynie użytkowym przewieziono 1943 metry bieżące księgozbioru. Dyslokacja zbiorów jest zajęciem bardzo czasochłonnym (wiąże się bowiem z koniecznością bieżącej regu-

lacji półek, odkurzaniem zbiorów, sprawdzaniem sygnatur z inwentarzem i z kartoteką itp.), ale pozwala wygospodarować miejsce na nowe wpływy.

Pracownicy Oddziału kontynuowali ponadto przegląd zbiorów pod kątem ich przydatności w Bibliotece, eliminując nadmierną liczbę egzemplarzy. Przeprowadzono łącznie 6 selekcji, którymi objęto 173 pozycje inwentarzowe w 425 egzemplarzach. W ramach prac porządkowych sprawdzono 184 000 sygnatur, oceniając stan księgozbioru pod kątem defektów, konieczności oprawy i wymaganego sygnowania, a także wymiany, aktualizacji i korekty tekturek przydziałowych. Pojedyncze egzemplarze, głównie gazety dużego formatu, ale również książki i czasopisma noszące ślady zagrzybienia, regularnie przekazywano do dezynfekcji. W trosce o stan zachowania zbiorów na regałach zakładano kolejne podpórki i ograniczniki boczne, zapobiegając w ten sposób trwałym uszkodzeniom i odkształcaniu się składowanych woluminów.

Pracownicy Sekcji Opracowania Technicznego Oddziału Magazynów osygnowali 97 420 wol. i jednostek (6,4% spadek w porównaniu z rokiem 2014). O 2,7% wzrosła natomiast liczba utworzonych rekordów egzemplarza (naniesiono 96 072 barkody). Kontynuowano również retrospektywne opracowanie zbiorów – w ramach pracy bieżącej utworzono łącznie 36 963 rekordy, zaś w ramach prac zleconych sporządzono 5218 rekordów.

W Sekcji Rękopisów Oddziału Zbiorów Specjalnych w okresie sprawozdawczym zakończono opracowanie 331 jednostek rękopiśmiennych, do których sporządzono 90 opisów katalogowych (dla 4 łacińskich rękopisów średniowiecznych i 86 jedn. nowożytnych). Ponadto uporządkowano i wykonano opisy akcesyjne dla 217 jedn. i 3 jedn. pisanego materiału reprograficznego oraz zmeliorowano 21 opisów (16 średniowiecznych i 5 nowożytnych).

Wśród opracowanych w okresie sprawozdawczym materiałów znalazły się szczególnie interesujące rękopisy pochodzące ze spuścizny Zofii Stryjeńskiej, a także licząca 50 jednostek spuścizna Stefana Kadena (1907–2001), lektora i wykładowcy języka francuskiego w Akademii Ekonomicznej w Krakowie, zawierająca jego obszerną korespondencję i wielotomowe pamiętniki.

Pracownicy Sekcji przeprowadzili ponadto meliorację opisów rękopisów akcesyjnych z lat 1987–1997, dzięki czemu dotychczasowy kartkowy katalog przybytków z lat 1945–1997 jest już dostępny w formie elektronicznej. Kontynuowano też prace przy porządkowaniu i opracowaniu Archiwum Wisławy Szymborskiej i prof. Stanisława Sierotwińskiego, prowadzono prace melioracyjne dotyczące zasobu Archiwum BJ.

Istotną część czasu pracy stanowiła obsługa korespondencji dotyczącej zbiorów specjalnych. Pracownicy Sekcji Rękopisów prowadzili najobszerniejszą wymianę listów z czytelnikami (łącznie 3238 listów otrzymanych bądź wysłanych pocztą tradycyjną lub elektroniczną, co stanowi blisko 59% całej korespondencji Oddziału Zbiorów Specjalnych). Pracownicy Sekcji opracowali ponadto 97 kwerend (58 krajowych i 39 zagranicznych) oraz udzielili łącznie 1265 informacji (w tym 481 bibliograficznych i 784 rzeczowe).

Obiekty rękopiśmienne BJ eksponowane były na 26 pokazach i lekcjach bibliotecznych, skierowanych do różnych środowisk, zawodów i grup społecznych – wśród ich uczestników byli uczniowie, studenci, pracownicy naukowcy, członkowie stowarzyszeń i towarzystw naukowych, kulturalnych i społecznych, pracownicy instytucji, urzędów i organizacji krajowych, a także organizacji zagranicznych. Rękopisy prezentowano nadto na kilku wystawach odbywających się poza BJ – między innymi na wystawach: *Wolne Miasto Kraków – w poszukiwaniu nowoczesności* w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa oraz *Grand Tour, czyli podróż życia Jana Potockiego* w Muzeum Zamku w Łańcucie. Zbiory rękopiśmienne Biblioteki promowano również w telewizji – dr Urszula Klatka przygotowała i udostępniła TV Kraków fragmenty korespondencji Wisławy Szymborskiej oraz wystąpiła w nagraniu materiału filmowego poświęconego korespondencji wzajemnej między noblistką a Kornelem Filipowiczem.

W Sekcji Starych Druków Oddziału Zbiorów Specjalnych prace nad opracowaniem zbiorów koncentrowały się przede wszystkim na opracowywaniu dubletów BJ i druków przejętych z bibliotek instytutowych UJ, a także dotychczasowych zbiorów Sekcji opublikowanych w JBC. W KKZBUJ-u skatalogowano łącznie 1726 dzieł (26% więcej w porównaniu z rokiem 2014) w 1562 wol., utworzono 953 hasła wzorcowe (38% mniej w porównaniu z rokiem poprzednim), 944 rekordy bibliograficzne (42% mniej niż w roku poprzednim) i 2788 rekordów egzemplarza (12% spadek w porównaniu z rokiem 2014). Niezwykle ważnym źródłem do opracowania starych druków jest stworzona w Sekcji baza proveniencyjna XVI-wiecznych starych druków Biblioteki Jagiellońskiej, która w 2015 roku powiększyła się o dane dotyczące 1151 jednostek.

Pracownicy Sekcji wykonali dla czytelników 46 kwerend (37 krajowych i 9 zagranicznych). Udzielono łącznie 822 informacje (w tym 529 bibliograficznych i 293 rzeczowe).

W roku sprawozdawczym Sekcja Starych Druków zorganizowała 30 pokazów książek dla gości indywidualnych i grup zorganizowanych z kraju i z zagranicy. Starodruki prezentowane były na wystawach odbywających się zarówno w gmachu Biblioteki, jak i poza nim (między innymi na wystawie *Mit Galicji* w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie, *Gdzie bije serce pustyni. Historia i symbolika* w Muzeum Opactwa w Tyńcu, *Grand Tour, czyli podróż życia Jana Potockiego* w Muzeum Zamku w Łańcucie oraz przy okazji koncertu kołęd w Collegium Maius).

W Sekcji Zbiorów Muzycznych Oddziału Zbiorów Specjalnych kontynuowano prace nad opisem muzykaliów w Katalogu Komputerowym Zbiorów Bibliotek UJ. Skatalogowano łącznie 1717 dzieł w 1746 wol., dla których utworzono 428 oryginalnych haseł wzorcowych, 1432 rekordy bibliograficzne i 2471 rekordów egzemplarza. Wśród skatalogowanych dzieł były 44 rękopisy muzyczne w 39 wol., 18 muzycznych dokumentów dźwiękowych oraz 1655 (1689 wol.) druków muzycznych. Do inwentarza wpisano 5 rękopisów muzycznych, 1109 wol. druków muzycznych i 18 dokumentów fonograficznych (w tym filmy muzyczne).

Jak co roku, pracownicy Sekcji aktywnie uczestniczyli w organizacji wystawy autografów muzycznych, towarzyszącej 19. Wielkanocnemu Festiwalowi Ludwiga van

Beethovena. Znaczną część czasu pochłaniała bieżąca obsługa korespondencji, przygotowywanie zamówień do Sekcji Reprografii, przeprowadzanie zleconych kwerend (opracowano 55 kwerend, w tym 40 krajowych i 15 zagranicznych). Udzielono łącznie 585 informacji, w tym 227 informacji bibliograficznych i 358 rzeczowych.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 15 pokazów druków i rękopisów muzycznych BJ. Inną formą promocji było rozpoczęcie współpracy Sekcji Zbiorów Muzycznych ze stacją radiową RMF Classic. Efektem tej współpracy były nagrania audycji radiowych, poświęcone dziełom wielkich mistrzów muzyki klasycznej, których autografy znajdują się w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej. Pierwsze audycje zostały nagrane i wyemitowane w październiku, następne w listopadzie i w grudniu. Formuła audycji opiera się na prezentacji poszczególnych autografów utworów muzycznych – pracownicy Sekcji występują w roli ekspertów-muzykologów i znawców omawianych obiektów. Rozmowa dziennikarki prowadzącej audycję z ekspertami ilustrowana jest odpowiednim nagraniem prezentowanego dzieła. Pierwsze trzy audycje poświęcone były utworom Fryderyka Chopina, następne kompozycjom Wolfganga Amadeusza Mozarta, Ludwika van Beethovena, Feliksa Mendelssohna-Bartholdy'ego i Franciszka Schuberta. W audycjach uczestniczyli: mgr Małgorzata Krzos, mgr Anna Dudek-Kuczyńska, mgr Michał Lewicki i mgr Małgorzata Sidor.

Pracownicy Sekcji Zbiorów Graficznych i Kartograficznych Oddziału Zbiorów Specjalnych wprowadzili do KKZBUJ-u 925 jednostek pochodzących ze zbiorów ikonograficznych, wśród których znalazło się 79 rycin i 846 pocztówek. Sporządzono dla nich 847 rekordów egzemplarza i 925 rekordów bibliograficznych. Do katalogu komputerowego wprowadzono ponadto opisy 496 jedn. zbiorów kartograficznych i 566 rekordów egzemplarza. Dla opracowanych obiektów sporządzono 133 rekordy kartoteki haseł wzorcowych (w tym 114 autorskich i 19 serii).

Znaczną część czasu pracy zajmowało pracownikom przygotowanie kwerend, wymagających niejednokrotnie żmudnych poszukiwań i starannej weryfikacji w literaturze fachowej. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 124 kwerendy krajowe (w tym 77 dotyczących zbiorów graficznych i 47 dotyczących zbiorów kartograficznych) oraz 20 zagranicznych (odpowiednio 12 i 8). Udzielono łącznie 1169 informacji: 648 bibliograficznych (w tym 342 w odniesieniu do zbiorów graficznych i 306 w odniesieniu do zbiorów kartograficznych) oraz 521 rzeczowych (odpowiednio 268 i 253).

Pracownicy Sekcji zorganizowali 21 pokazów zbiorów własnych dla zainteresowanych czytelników, 18 obiektów eksponowano na wystawach odbywających się poza BJ (*Wolne Miasto Kraków – w poszukiwaniu nowoczesności* w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa, *Witkacy i kobiety. Nienasycenie* w Muzeum Historii Katowic, *Wielość w jedności. Litografia i techniki druku płaskiego w Polsce po 1900 roku* w Muzeum Okręgowym im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy oraz *Od pomysłu do dzieła. Leon Wyczółkowski* w tym samym muzeum).

W Sekcji Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego Oddziału Zbiorów Specjalnych skatalogowano 4408 jedn. wydawnictw rzadkich, dla których sporządzono 376 tradycyjnych kart katalogowych oraz 45 234 jedn. dokumentów życia spo-

łącznego, dla których napisano 1320 kart. Ogółem utworzono 3278 rekordów egzemplarza, 3205 rekordów bibliograficznych, 155 rekordów zasobu i 476 rekordów kartoteki haseł wzorcowych.

Pracownicy Sekcji opracowali 31 kwerend krajowych i udzielili łącznie 116 informacji (w tym 45 bibliograficznych i 71 rzeczowych).

Obiekty ze zbiorów SWRiDŹS eksponowane były na 10 pokazach na miejscu, zaś 1 wydawnictwo ze zbiorów „Rara” wypożyczone zostało na wystawę *Wolne Miasto Kraków – w poszukiwaniu nowoczesności* w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa.

W Sekcji Konserwacji Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów całkowitej bądź częściowej konserwacji poddano 544 dzieła (łącznie 13 617 kart), w tym: 14 rękopisów, 257 wol. starych druków, 130 pozycje inwentarzowe ze zbiorów graficznych, 11 obiektów kartograficznych, 11 muzykaliów, 113 obiektów z Sekcji Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego Oddziału Zbiorów Specjalnych oraz 8 wol. druków zwartych i czasopism z magazynu ogólnego. Sporządzono 100 kompletów dokumentacji opisowej i fotograficznej konserwowanych dzieł. W Systemie Obsługi Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej umieszczono 509 opisów stanu zachowania obiektów. Wykonano ponadto konserwację opraw 62 obiektów (w tym 11 rękopisów, 23 starych druków, 2 obiektów ze zbiorów graficznych, 4 obiektów ze zbiorów kartograficznych, 7 muzykaliów i 13 jednostek dokumentów życia społecznego oraz 2 wol. druków zwartych i czasopism).

Wykonano oprawy ochronne na zbiory specjalne w postaci 7 teczek, 868 koszulek ochronnych na grafiki, rękopisy, stare druki i druki rzadkie, 1 komplet zapinek do opraw i 2 kapitalki, a także 49 *passe-partout*, przeznaczonych do ochrony zbiorów zarówno podczas ich stałego przechowywania, jak i do celów wystawienniczych. Do dezynfekcji w komorze fumigacyjnej przygotowano 3 dzieła pochodzące ze zbiorów specjalnych i druków z XIX i XX wieku.

Pracownicy Sekcji Reprograficznej Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów wykonali łącznie 689 070 skanów z oryginałów (w tym 676 737 do zbiorów cyfrowych BJ i na potrzeby bieżącej działalności Biblioteki i 12 333 zamówionych przez czytelników). Skany zostały zapisane na 483 dyskach DVD i 62 płytach CD. Wykonano 146 760 klatek mikrofilmowych (w tym 123 935 negatywowych do zbiorów BJ oraz 22 825 pozytywowych dla czytelników), 26 307 kserokopii zrobionych z oryginałów (39% mniej w porównaniu z rokiem 2014) – w tym dla czytelników: 6125 sztuk w formacie A4 i 10 kopii w formacie A3, do celów służbowych: 19 226 sztuk w formacie A4 i 946 sztuk w formacie A3, 3257 zdjęć cyfrowych (o 118%! więcej w porównaniu z rokiem poprzednim) – w tym 48 dla czytelników i 3209 do celów służbowych oraz sporządzono wydruki z 2536 plików cyfrowych (w tym dla czytelników 462 w formacie A4 i 6 w formacie A3, zaś do celów służbowych BJ 1941 sztuk w formacie A4 i 127 w formacie A3). Skopiowano 65 płyt DVD. W 2015 roku podjęto decyzję o ostatecznym zaprzestaniu wykonywania mikrofisz, natomiast mikrofilmy negatywowe (ze względu na awarię kamer mikrofilmowych) wykonywano jedynie ze skanów.

W całym roku kalendarzowym Sekcja wykonywała skany i zdjęcia cyfrowe na potrzeby wystaw organizowanych w BJ oraz zabezpieczała tak zwaną oprawę fotograficzną wszelkich imprez odbywających się w Bibliotece.

W introligatori Sekcji Opraw i Zabezpieczenia Zbiorów oprawiono 3225 druków zwartych, 2825 wol. czasopism, 1203 broszury i 67 ksiąg administracyjnych, wykonano 5570 opraw prowizorycznych na czasopisma, przeoprawiono 1526 wol. druków zwartych, naprawiono 48 wol. druków zwartych i 616 wol. czasopism, wykonano 3645 pudeł ochronnych (514 zbiorczych i 3131 jednostkowych) oraz 2627 kopert i koszulek ochronnych (głównie na zbiory specjalne).

Klinika Papieru kontynuowała proces masowej konserwacji zbiorów w instalacji Bookkeeper III. Odkwaszaniu poddano 19 602 wol. zbiorów archiwalnych i bibliotecznych o łącznej wadze prawie 9073 kg. Około 70% odkwaszanych pozycji pochodziło ze zbiorów własnych, pozostałe zaś z Biblioteki Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej UJ, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (filia w Cieszynie), Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, Biblioteki Kórnickiej PAN, Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie, Archiwum Państwowego w Rzeszowie, Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie, Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie oraz zleceniodawców prywatnych. Za usługę odkwaszania zbiorów obcych z wyżej wymienionych instytucji Biblioteka Jagiellońska otrzymała blisko 170 000 zł. Przed procesem odkwaszania wykonywano często dezynfekcję zbiorów w komorze fumigacyjnej, za którą to usługę uzyskano blisko 144 000 zł.

Oddział Komputeryzacji, kierowany przez mgr Katarzynę Sokołowską, podobnie jak w latach poprzednich odpowiadał za sprawne funkcjonowanie wewnętrznej sieci komputerowej Biblioteki. Na sieć tę składa się 8 serwerów (na których zainstalowane są systemy do obsługi KKZBUJ-u, JBC, domeny BJ, monitoringu infrastruktury sieciowej i Repozytorium UJ) oraz 335 komputerów typu PC. Podstawowe działania koncentrowały się głównie na bieżącej obsłudze oprogramowania VTLIS/Virtua w wersji 2013.2.5 oraz innych oprogramowań, aktualizacji systemów operacyjnych zainstalowanych na komputerach, usuwaniu wszelkiego typu awarii oraz szeroko rozumianej obsłudze informatycznej. W sierpniu 2015 roku przeprowadzono migrację systemu z wersji 2013.2.5 do wersji 2014.3. w 5 bazach (Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ, katalog komputerowy Uniwersytetu Papieskiego im. Jana Pawła II w Krakowie, 2 bazy testowe, baza szkoleniowa Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ). Wykonano również instalację aplikacji Chamo dla bazy KKZBUJ, która to aplikacja od wersji 2014_3 zastąpiła aplikację Chameleon iPortal (służy ona do przeszukiwania katalogu komputerowego, składania zamówień i rezerwacji, dokonywania prolongat), a także migrację aplikacji Infostation (służącej do sporządzania raportów i statystyk z bazy). Po zakończeniu migracji wykonano prace porządkowe, a mianowicie reindeksację indeksu słów kluczowych w Chamo oraz indeksu autorskiego, tytułowego, przedmiotowego i sygnatur w systemie Virtua. Przygotowano również pliki i instrukcje do dystrybucji nowej wersji oprogramowania Virtua Klient, służącego między innymi do wprowadzania danych i obsługi czytelników.

Do obowiązków Oddziału należało również administrowanie serwerami i bazami Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej. W ramach tych zadań wykonywano backupy, monitorowano pracę systemu i stanu urządzeń infrastruktury JBC, zainstalowano i skonfigurowano przeglądarkę DJVU-HTML. Rozwijano również stworzony w Oddziale System

Obsługi JBC, służący do zarządzania pracami w całym cyklu przygotowywania obiektów przed umieszczeniem opisu i skanów w bazie JBC, jak i późniejszym tworzeniem ich kopii zapasowych.

Pracownicy Oddziału rozwijali także stworzony przez siebie system do obsługi Katalogu Podstawowego. We współpracy z UJ stworzono możliwość korzystania z sieci WiFi na terenie BJ przez wszystkich czytelników Biblioteki, a nie tylko studentów i pracowników UJ. Dla potrzeb autoryzacji użytkowników w sieci WiFi BJ skonfigurowano i uruchomiono serwer LDAP oparty o dane czytelników systemu Virtua.

Obsługiwano ponadto stronę BJ w portalu UJ (w polskiej i angielskiej wersji językowej) – na bieżąco aktualizowano umieszczane na niej wiadomości i komunikaty, przygotowywano i publikowano pliki graficzne poszczególnych gałęzi struktury strony BJ, przygotowywano banery tematyczne w poszczególnych gałęziach strony, aktualizowano szablony, przygotowano stronę i formularz zgłoszeniowy dla potrzeb III Seminarium Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

W ramach prac prowadzonych w Oddziale administrowano też oprogramowaniem do obsługi Oddziału Gromadzenia Zbiorów w odniesieniu do egzemplarza obowiązkowego, darów, zakupów i wymiany. Stworzono także i wdrożono oprogramowanie do obsługi bazy opraw i bazy melioracji. Powstało również oprogramowanie do tworzenia rejestru przybytków, które jest obecnie testowane.

ZBIORY

W 2015 roku w rejestrze przybytków Biblioteki Jagiellońskiej odnotowano wpływ 136 664 wol. i jedn. dokumentów samoistnych (spadek o 6,1% w porównaniu z rokiem 2014) oraz 1962 dokumenty towarzyszące (audiowizualne i elektroniczne), w tym 96 418 wol. druków zwartych i ciągłych (wzrost o 1,6%) i 1701 dokumentów towarzyszących (spadek o około 24,7%) oraz 40 246 jedn. zbiorów specjalnych (spadek o 20,6% w porównaniu z rokiem poprzednim) i 261 dokumentów towarzyszących (spadek o 1,5%), a także 3448 zakupionych na potrzeby wymiany. W rejestrze ubytków odnotowano 540 wol. o łącznej wartości 8817,00 zł. Równocześnie odnaleziono 301 wol. (o wartości 12 332,00 zł), które wykreślono z rejestru ubytków i wpisano powtórnie do ksiąg inwentarzowych.

Ogółem w okresie sprawozdawczym na zakup literatury naukowej i baz danych wydano 1 565 588,00 zł (w tym z budżetu BJ 126 808,00 zł). Do inwentarza Biblioteki wpłynęło 138 968 wol. i jedn. (5% spadek w porównaniu z rokiem 2014) o łącznej wartości 5 267 062,83 złotych. W zależności od źródła pozyskania wpływ ten przedstawia się następująco: z egzemplarza obowiązkowego – 90 745 wol. i jedn. o wartości 3 081 561,40 zł; z kupna (budżet BJ oraz środki UJ) – 2904 wol. i jedn. o wartości 864 733,15 zł; z darów – 8017 wol. i jedn. o wartości 547 705,28 zł; z wymiany – 2881 wol. i jedn. o wartości 172 730,50 zł; ze starego zasobu – 695 wol. i jedn. o wartości 411 820,00 zł, z księgozbioru zabezpieczonego – 39 wol. o wartości 16 500,00 złotych. Dokumenty życia spo-

łącznego – 33 270 jedn. – jako druki ulotne nie są wyceniane. Dodatkowo do inwentarza weszły mikrofilmy z produkcji własnej – 417 sztuk, których wartość wyniosła 172 012,50 złotych. Ponadto w 2015 roku zeskanowano i opublikowano w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej 38 444 publikacje o łącznej pojemności 27 782,88 GB, których wartość oszacowano na 4 167 432,00 zł (przy założeniu, że wartość wytworzenia, opracowania i opublikowania 1 GB wynosi 150,00 zł).

Sekcja Egzemplarza Obowiązkowego Oddziału Gromadzenia Zbiorów odnotowała wpływ 87 711 wol. druków zwartych i wydawnictw ciągłych (wraz z 1643 dokumentami towarzyszącymi) oraz 36 882 jedn. zbiorów specjalnych (wraz z 261 dokumentami towarzyszącymi). Wartość zbiorów, które wpłynęły do Biblioteki w ramach egzemplarza obowiązkowego wyniosła 3 179 361,00 zł.

Rok 2015 charakteryzował się spadkiem wpływu zbiorów w porównaniu z rokiem poprzednim – jakkolwiek liczba otrzymanych woluminów zwartych i ciągłych wzrosła o 1549, to w odniesieniu do zbiorów specjalnych odnotowano znaczący spadek o 10 474 jedn. Szczególnie duży spadek wpływu odnotowano w odniesieniu do dokumentów życia społecznego (o 7638 jedn.) oraz zbiorów graficznych (spadek o 2515 jedn.). Więcej wpłynęło natomiast jednostek zbiorów muzycznych (o 143 jedn.) i kartograficznych (o 103 jedn.).

Pracownicy Sekcji wzorem lat ubiegłych z niezwykłą sumiennością egzekwowali przysyłanie obowiązkowych egzemplarzy bibliotecznych przez wydawców. W odpowiedzi na 6910 wysłanych urgensów i 671 pism otrzymaliśmy 2330 wol. druków zwartych (to jest o 11% więcej w porównaniu z rokiem 2014) oraz 2768 numerów czasopism (to jest o około 69% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim).

Ze środków przyznanych na działalność statutową wydano 1 438 780,00 zł na zakup czasopism i baz danych *online* dla BJ i UJ (to jest o 523 209,00 zł więcej w porównaniu z rokiem 2014). Pracownicy naukowci i studenci UJ i CMUJ mieli dostęp do 86 baz danych (84 prenumerowanych *online* oraz 2 udostępnianych stacjonarnie), 58 036 tytułów czasopism oraz 189 315 książek elektronicznych.

W 2015 roku Biblioteka Jagiellońska prenumerowała 227 tytułów czasopism zagranicznych (w tym 9 w wersji *online*). Czasopisma zagraniczne dla Uniwersytetu Jagiellońskiego w dalszym ciągu dostarczała firma Ars Polona, która w 2013 roku wygrała przetarg na dostawę czasopism zagranicznych na lata 2014–2016. Przetarg na dostawę czasopism polskich na rok 2016 wygrała firma „Garmond”, która jako jedyna złożyła ofertę przetargową. Wytyczne niezbędne do przygotowania przetargu opracowano na podstawie danych zebranych z 64 jednostek UJ. Na sporządzonej liście przetargowej znalazło się 529 tytułów w 991 egzemplarzach. Firma „Garmond” podjęła się dostarczenia 426 tytułów, pozostałe 103 tytuły poszczególne jednostki Uczelni muszą zamawiać we własnym zakresie, bezpośrednio u wydawców.

Ogółem w 2015 roku Biblioteka Jagiellońska gromadziła 9236 bieżących tytułów czasopism drukowanych, w tym 8441 polskich i 795 zagranicznych.

Za pośrednictwem Sekcji Pozyskiwania Zbiorów Oddział Gromadzenia zakupił w roku sprawozdawczym 1030 wol. druków zwartych i ciągłych (spadek o około 1,0%

w porównaniu z rokiem poprzedzającym) oraz 777 jedn. zbiorów specjalnych (znaczny spadek w stosunku do roku ubiegłego – o 24%). Kupowane były przede wszystkim książki polskie, wydawnictwa zagraniczne stanowiły jedynie 10% całości zakupów (głównie polonika oraz nieliczne pozycje naukowe). Do zbiorów BJ kupowane były również książki opłacane przez biblioteki prywatnych krakowskich szkół wyższych, z którymi Biblioteka miała podpisane umowy dotyczące udostępniania zbiorów. W ramach tych umów zakupiono 38 wol. druków zwartych za kwotę 1750,00 złotych.

Cennym źródłem pozyskiwania zbiorów była również wymiana, którą w okresie sprawozdawczym Biblioteka Jagiellońska prowadziła z 200 kontrahentami zagranicznymi oraz 51 partnerami krajowymi. Dla celów wymiany i reprezentacji zakupiono 3448 wol. za sumę 86 909,34 zł. Liczba nabytych woluminów była o 1743 (ponad 100%!) większa w porównaniu z rokiem poprzednim, co wynika z poprawy współpracy z Wydawnictwem Uniwersyteckim. Do partnerów krajowych i zagranicznych wysłano ogółem 3333 wol., otrzymano z kolei 2083 wol. druków zwartych i wydawnictw ciągłych (wraz z 10 dokumentami towarzyszącymi) wycenione szacunkowo na kwotę 190 700,00 złotych oraz 35 jedn. zbiorów specjalnych.

Analiza poniesionych kosztów wymiany pokazuje, że podobnie jak w latach ubiegłych bilans wymiany wypadł korzystnie, to znaczy wartość otrzymanych wydawnictw przewyższyła kwotę poniesionych wydatków (koszty zakupu wraz z kosztami ekspedycji) o 73 325,00 złotych. Zbiory Biblioteki Jagiellońskiej wzbogaciły się o wiele cennych pozycji otrzymanych między innymi z Biblioteki Kongresu w Waszyngtonie (162 wol. o wartości oszacowanej na 62 206,00 zł), z Syddansk Universitet Biblioteket w Odense w Danii (publikacje naukowe o wartości przekraczającej 3200,00 zł), z Biblioteki Uniwersyteckiej w Dijon (nowości, których wartość oszacowano na ponad 3000,00 zł), z Herzog August Bibliothek w Wolfenbüttel (książki i czasopisma o wartości ponad 2000,00 zł), z bibliotek uniwersyteckich w Berkeley, w Seattle i w Wilnie, z Bibliotek Narodowych w Belgradzie, w Lipsku, w Mińsku, w Paryżu, w Pradze i w Sankt Petersburgu, z Biblioteki Serbskiej Akademii Nauk i Umiejętności w Belgradzie, z Herder-Institut w Marburgu, z Centralnej Biblioteki Naukowej Akademii Nauk Białorusi w Mińsku, z Biblioteki Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego oraz z Biblioteki Akademii Nauk w Moskwie, z Biblioteki Litewskiej Akademii Nauk w Wilnie, z Chorwackiej Akademii Nauk i Umiejętności w Zagrzebiu, a także z bibliotek instytucji akademickich Ukrainy, Rumunii, Mołdawii i Macedonii. Do grona tych kontrahentów dołączyła ostatnio Biblioteka Uniwersytetu w Zadarze. Wymienione instytucje to nasi niezawodni, wieloletni partnerzy, dzięki którym mamy dostęp do najnowszej literatury naukowej na świecie. Należy także podkreślić, że wymiana prowadzona przez Bibliotekę Jagiellońską z instytucjami zagranicznymi pełni również rolę promocyjną dla Uniwersytetu, propagując osiągnięcia naukowo-badawcze pracowników Uczelni poza granicami Polski.

Jak co roku przyjmowaliśmy również dary z kraju i z zagranicy. W okresie sprawozdawczym otrzymaliśmy 5594 wol. druków zwartych i czasopism (znaczny spadek – o około 23% – w porównaniu z rokiem 2014) wraz z 8 dokumentami towarzyszącymi

oraz 2615 jedn. zbiorów specjalnych (o szacunkowej wartości 452 120,53 złotych). Wśród podarowanych obiektów znalazło się wiele ciekawych i cennych pozycji (między innymi 690 jedn. zbiorów graficznych, 18 starodruków, 183 rękopisy, 747 jedn. zbiorów muzycznych, blisko 830 druków ulotnych i dokumentów życia społecznego), otrzymanych zarówno od instytucji, jak i od osób prywatnych. W gronie darczyńców znaleźli się między innymi: Krakowskie Towarzystwo Lekarskie (archiwalia związane z redakcją „Zeszytów Oświęcimskich”), Lidia i Adam Ciołkoszowie (955 wol.), Ksawery Pusłowski (15 starych druków, 40 druków muzycznych), Zofia Stryjeńska (spuścizna rękopiśmienna), Jan Oberbek (304 jedn. zbiorów muzycznych, głównie nuty i płyty), Bronisław Chromy (grafika i 34 ekslibrisy), Mirosław Kruszyński z Genewy (381 książek zagranicznych), Sławomir Tarkowski (księgozbiór i archiwalia liczące 202 wol. druków zwartych). W okresie sprawozdawczym na większą skalę zajęto się selekcją daru prof. Szymona Deptuły, złożonego w piwnicach przy ulicy Grodzkiej. W trakcie prac wybrano ponad 40 tytułów polskiej prasy emigracyjnej z USA w około 7 tysiącach numerów, a także wiele książek, zarówno poloników, jak i zagranicznej literatury naukowej, starodruków i innych jednostek zbiorów specjalnych. Równocześnie na makulaturę przekazano ponad 100 dużych kartonów wydawnictw zbędnych, głównie prasy amerykańskiej.

Księgozbiór dubletów w Sekcji Pozyskiwania Zbiorów powiększył się o 8861 wol., przy czym 5175 wol. przekazano innym bibliotekom, zaś 31 643 wol. i numery zniszczonych lub niepotrzebnych książek i czasopism przekazano na makulaturę. Ostatecznie zatem z zasobu tego ubyłoby 27 957 wol. Na uwagę zasługuje sprawna praca osób zatrudnionych w Sekcji, które uporządkowały zasoby dubletów i druków zbędnych, prowadzą ich bieżącą selekcję i przekazują je do innych bibliotek, o czym świadczy gwałtownie wzrastająca liczba przekazywanych druków zbędnych.

Zbiory Sekcji Rękopisów Oddziału Zbiorów Specjalnych powiększyły się łącznie o 217 pozycji. Do *Księgi przybytków* zostało wpisanych 169 jedn. pochodzących z darów, 46 jedn. ze starego zasobu (1 dyplom i 45 rękopisów) i 2 jedn. z kupna. Do ciekawszych nabytków należą: spuścizna Zofii Stryjeńskiej podarowana przez rodzinę ze Szwajcarii (57 jedn.), zakupione na aukcji listy Lucjana Rydla do brata Józefa (z 1909 roku) oraz listy prof. Stanisława Pignonia do prof. Wincentego Lutosławskiego (z 1941 roku), materiały do edycji w Państwowym Instytucie Wydawniczym *Skrzydlatych słów* Henryka Markiewicza i Andrzeja Romanowskiego (w tym między innymi korespondencja redaktor Hanny Wachnowskiej z lat 1990–2006, związana z edycjami wspomnianego druku) oraz *Pamiętnik obejmujący wszystko, com napisał* (1904–1909) Jana Starzewskiego (dyplomaty, ministra spraw zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie), podarowany przez Antoniego Czermaka.

Sekcja Starych Druków Oddziału Zbiorów Specjalnych otrzymała z Oddziału Gromadzenia Zbiorów 20 dzieł w 20 wol., z czego 19 dzieł stanowiły dary. Do ksiąg inwentarzowych wpisano 491 dzieł w 614 wol. – wśród nich przeważały dzieła otrzymane z bibliotek instytucyjnych UJ oraz pozyskane ze starego zasobu Biblioteki. Do najcenniejszych starych druków, które wpłynęły do zbiorów Biblioteki, zaliczyć należy klocek

z początku XVI wieku, zawierający 4 dzieła (jednym z nich jest unikatowy druk nienotowany w katalogach: *Cura pastoralis...*, Wiedeń 1517).

Do Sekcji Zbiorów Muzycznych Oddziału Zbiorów Specjalnych wpłynęło 7594 jedn. i wol. muzykaliów (wśród nich 6208 druków oraz 1386 jedn. muzycznych dokumentów dźwiękowych: płyty analogowe, taśmy i dyski cyfrowe). W ramach egzemplarza obowiązkowego do Sekcji trafiło 1313 jedn. (z czego 485 jedn. to druki, a 828 jedn. stanowią dokumenty dźwiękowe). W darze otrzymaliśmy 192 druki (nuty) i 542 dokumenty dźwiękowe (w tym płyty analogowe z muzyką rozrywkową i klasyczną podarowane przez Jana Oberbeka i Romanę Piech), zakupiono zaś 19 jedn. (3 druki i 16 dokumentów dźwiękowych – płyty analogowe z polską i zagraniczną muzyką klasyczną i rozrywkową). Najliczniejszą część nabytków Sekcji (5528 wol.) stanowiły materiały pochodzące ze starego zasobu Biblioteki. Do najciekawszych muzykaliów, które wzbogaciły zbiory Sekcji Zbiorów Muzycznych, zaliczyć należy podarowane przez wydawców dzieł wszystkich Jana Sebastiana Bacha: *The Complete Organ Works. Pedagogical Works Series I: vol. I A, I B*, Ludwiga van Beethovena *Streichquartette III. Abteilung VI. Band 5. G.*, Felixa Mendelssohna-Bartholdy'ego *Weitere geistliche Werke für Solostimmen, Chor und Orchester bzw. für Solostimmen und Orchester* hrsg. von Clemens Harasim. Leipziger Mendelssohn-Ausgabe Series VI, Vol. 6. Breitkopf u. Härtel, Roberta Schumann *4. Symphonie op. 120*. Hrsg. von Ute Scholz. + Faksimile-Beiheft R. Sch. Neue Ausgabe sämtlicher Werke. Serie 1, Werkgruppe 1, Band 4. Schott Music oraz *Werke für verschiedene Instrumente und Klavier*. [Partytura + faksymile]. Neue Ausgabe sämtlicher Werke. Serie II: Kammermusik. Werkgruppe 3: Schott Music. Wśród zakupionych muzykaliów znalazły się między innymi wydania faksymilowe dzieł Gustawa Mahlera: *IX. Symphonie*. Partiturenwurf der ersten drei Sätze. Faksimile nach der Handschrift hrsg. von E. Ratz i *The Resurrection Chorale, Adagietto from Symphony No. 5* by Gustav Mahler. Facsimile z CD. W ramach egzemplarza obowiązkowego otrzymaliśmy *Complete Works: 2*; 15 Fryderyka Chopina, a także jego *Scherzo E-dur op. 54* (faksymile z rękopisu należącego do zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej).

Sekcja Zbiorów Graficznych i Kartograficznych wzbogaciła się o 1881 wol. i jedn., z czego 1079 jedn. stanowiły materiały ikonograficzne, a 802 to dzieła kartograficzne (w 1219 wol./arkuszach). Największym źródłem pozyskania materiałów kartograficznych był egzemplarz obowiązkowy, dzięki któremu otrzymaliśmy 77 atlasów (w 225 wol.) i 715 map (984 arkusze). W formie darów przekazano Bibliotece 2 atlasy oraz 5 map, w ramach wymiany wpłynęły 2 mapy i 1 atlas. Zbiory ikonograficzne powiększyły się głównie dzięki hojności darczyńców – otrzymaliśmy 2 ryciny, 44 reprodukcje rycin (z czego 34 zakupiono), 1 rysunek, 8 albumów (z czego 2 zakupiono), 23 fotografie, 220 ekslibrisów i 781 pocztówek (z czego 57 zakupiono). Wśród nabytków ikonograficznych najwartościowsza pod względem artystycznym była grafika (monotypia), przedstawiająca smoka wawelskiego, podarowana przez profesora Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, Bronisława Chromego. Innym interesującym obiektem była podarowana przez Jana Oberbeka papierowa karta 13,8×19,6 cm (wycięta z kodeksu rękopiśmiennego), zawierająca ajaty 13–23 z 3 sury Koranu i kolorową ilustrację z między innymi 4 posta-

ciami ludzkimi oraz 2 końmi[!] (ilustrację namalowaną na karcie centralnie, pokrywającą część aji 14 i całą aję 15). Ze zbiorów kartograficznych, które wpłynęły do Sekcji, należy wyróżnić mapy wieloarkuszowe: nawigacyjne mapy morskie Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej, mapy topograficzne, mapy hydrograficzne, mapy zoologiczne oraz Atlas Parków Narodowych dla niewidomych i słabowidzących (23 tomy).

Do Sekcji Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego wpłynęły 33 552 pozycje (o 15,7% mniej niż w roku poprzednim), w tym 175 druków rzadkich oraz 33 377 pozycji dokumentów życia społecznego (z których po skatalogowaniu do zbiorów włączono 33 095 jedn.). Spośród nich 282 pozycje przekazano do Sekcji Zbiorów Muzycznych. Wśród pozyskanych dokumentów życia społecznego zdecydowanie przeważały materiały otrzymane w ramach egzemplarza obowiązkowego (31 524 jedn.), od darczyńców otrzymaliśmy 815 jedn., drogą kupną pozyskano 748 jedn., 8 otrzymano w ramach wymiany. Jak zwykle, wśród nabytków Sekcji największą grupę stanowiły wydawnictwa informacyjno-kulturalne (15 292 jedn.) oraz wydawnictwa techniczno-handlowe (8436 jedn.) Spośród dokumentów życia społecznego, które w roku sprawozdawczym trafiły do zbiorów BJ, na szczególną uwagę zasługują materiały pochodzące z Centrum Bibliografii Polskiej Estreicherów (106 druków kulturalnych i 156 programów teatralnych, podarowanych przez Tomasza Nastulczyka), polskie i zagraniczne informatory turystyczne (689 jedn.) przekazane przez Danutę Bromowicz, różnorodne druki z lat 70. i 80. XX wieku (kalendarze, poradniki, informatory kulturalne – łącznie 631 jedn.), kartki pocztowe (923 sztuki), plany miast (33 jedn.) i przewodniki (35 egzemplarzy) podarowane przez Romanę Piech oraz 102 programy teatralne i 25 druków kulturalnych, przekazanych przez dr Mariolę Szydłowską.

Stan zbiorów bibliotek UJ na dzień 31 grudnia 2015 r.

	Druki zwarte (wol.)	Wyd. ciągłe (wol.)	Zbiory specjalne (jedn.)	Razem (wol. i jedn.)
Biblioteka Jagiellońska	2 620 534	1 014 734	1 922 050	5 557 318
Biblioteki instytutowe UJ	1 658 437	265 856	148 657	2 072 950
Razem:	4 278 971	1 280 590	2 070 707	7 630 268
Udział procentowy Biblioteki Jagiellońskiej w zasobie bibliotecznym UJ	61,2%	79,2%	92,8%	72,8%

Dzięki dokumentom przekazanim przez Oddział Gromadzenia Zbiorów wzbogacił się również Oddział Zbiorów Cyfrowych, który otrzymał 557 dokumentów elektronicznych zwartych, 232 dokumenty elektroniczne ciągłe (wraz z 46 drukowanymi dokumentami towarzyszącymi), 413 dokumentów dźwiękowych niemuzycznych (wraz z 7 drukowanymi dokumentami towarzyszącymi), 585 dokumentów audiowizualnych (którym towarzyszyło 12 dokumentów drukowanych) oraz 1864 dokumenty elektroniczne w postaci pliku (w tym 260 dokumentów zwartych i 1604 dokumenty ciągłe).

**Zestawienie stanu zbiorów tradycyjnych Biblioteki Jagiellońskiej
opracowanych i wpisanych do inwentarzy**

		Przyrost w roku 2015*	Stan na 31 XII 2015
A.	Zbiory ogólne	wol.	wol.
	druki zwarte nowe	70 390	2 620 534
	wydawnictwa ciągłe	27 270	1 014 734
	Razem	97 660	3 635 268
B.	Zbiory specjalne	jedn.	jedn.
	rękopisy	-70**	33 747
	stare druki	614	108 131
	zbiory graficzne	1 079	63 606
	zbiory kartograficzne	1 219	59 532
	zbiory muzyczne	1 109	46 056
	normy, opisy patentowe	4 114	287 869
	mikroformy (mikrofilmy, mikrofiszki, fotokopie, kserokopie)	439	181 525
	materiały audiowizualne	1 241	28 561
	inne zbiory	27 585	1 113 023
	Razem	37 330	1 922 050
	Ogólny stan zbiorów A+B	134 990	5 557 318

* – po odliczeniu ubytków

** – 292 jedn., stanowiące depozyt rodziny Tarnowskich, zwrócono właścicielom

**Drukowane czasopisma bieżące w Bibliotece Jagiellońskiej
oraz w bibliotekach instytutowych UJ**

	Liczba tytułów czasopism krajowych	Liczba tytułów czasopism zagranicznych	Razem
Biblioteka Jagiellońska	8 441	795	9 236
Biblioteki instytutowe	1 047	665	1 712
Razem:	9 488	1 460	10 948
Udział procentowy Biblioteki Jagiellońskiej w zasobie bibliotecznym UJ	89%	54,4%	84,4%

Ze względu na wzrastającą z roku na rok liczbę dokumentów *online* dostarczanych przez wydawców w ramach egzemplarza obowiązkowego, otrzymywanych z darów i kupowanych przez Bibliotekę, pracownicy Oddziału Zbiorów Cyfrowych wdrożyli procedury opracowania dokumentów *born digital* w KKZBUJ-u i ich publikacji w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej. Istotnym problemem, z którym zmagają się pracownicy Oddziału, jest stale pogarszająca się jakość przechowywanych mikrofilmów, zwłaszcza tych pochodzących z lat 60. i 70. ubiegłego wieku. Pękające nośniki wymagają klejenia, a w drastycznych przypadkach ponownego wykonania pozytywu (w roku sprawozdawczym wykonano 417 nowych kopii pozytywowych i 591 metryczek mikrofilmowych). Kolejnym problemem jest pogorszenie się stanu zachowania dyskietek i płyt CD z lat 90. XX wieku i z początku XXI wieku, jak również stopniowego znikania z rynku oprogramowania umożliwiającego odczyt danych zawartych na tych nośnikach. Ponieważ sytuacja ta pogarsza się z roku na rok, dlatego też w Czytelnii Dokumentów Audiowizualnych rozpoczęto próbną „zgrzywanie” dyskietek w celu zabezpieczenia i archiwizacji danych, które się na nich znajdują. W przyszłości należy podjąć kompleksowe działania zmierzające do zabezpieczenia zasobów elektronicznych.

Zbiory elektroniczne Biblioteki Jagiellońskiej wg stanu na 31 grudnia 2015 roku

Zbiory elektroniczne zinwentaryzowane	21 243 jedn.
Licencjonowane zbiory elektroniczne, do których BJ opłaciła dostęp	247 428 jedn.
w tym:	
książki elektroniczne:	189 315 jedn.
czasopisma elektroniczne:	58 036 jedn.
bazy danych:	77
Materiały zdigitalizowane przez Bibliotekę	268 244 jedn.

W minionym roku pracownicy Sekcji Skontrum Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów kontynuowali kontrolę stanu inwentarzowego wydawnictw zwartych w Oddziale Magazynów, w obrębie sygnatur od 220 001 do 250 000 oraz wydawnictw ciągłych w obrębie sygnatur od 100 001 do 103 000, zbiorów magazynu Sekcji Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego Oddziału Zbiorów Specjalnych (druków zwartych oraz czasopism według ewidencji posiadanej przez Sekcję), zbiorów magazynu Sekcji Rękopisów OZS (przybytków z lat 1945–2015 według posiadanych przez Sekcję rejestrów akcesji), a także zbiorów magazynu Sekcji Zbiorów Muzycznych tego Oddziału (druków muzycznych, dokumentów audiowizualnych, rękopisów muzycznych, zbiorów tak zwanej Berlinki oraz księgozbioru podręcznego według posiadanych przez Sekcję zapisów ewidencyjnych).

Rezultaty przeprowadzonych prac przedstawiono w 10 protokołach. W wyniku kontroli skontrych ujawniono 841 wol. braków względnych oraz 281 wol. braków bezwzględnych.

Na podstawie wydruków otrzymanych z Oddziału Komputeryzacji oraz fiszek nadsyłanych z Oddziału Magazynów pracownicy Sekcji rejestrowali i sprawdzali pozycje nieodnalezione. W roku sprawozdawczym zarejestrowano 301 jedn. odnalezionych (284 wol. druków zwartych i 17 wol. wydawnictw ciągłych), ubytkowano zaś (to znaczy uznano za braki bezwzględne) łącznie 540 jedn. (w tym 287 jedn. druków zwartych i 253 jedn. druków ciągłych). Wszystkie egzemplarze zdefektowane, które zostały przekazane do Sekcji (104 wol.), uzupełniono i oddano do oprawy.

CZYTELNICTWO I INFORMACJA NAUKOWA

W porównaniu z rokiem 2014 liczba czytelników zarejestrowanych w bazie BJ wzrosła o 745 (to jest o 3%) – odnotowano 25 191 użytkowników aktywnie korzystających ze zbiorów tradycyjnych, w tym 17 847 studentów (11 916 z Uniwersytetu Jagiellońskiego i 5931 z innych uczelni). Znacząco (o 27,7%) wzrosła liczba pozycji wypożyczanych na zewnątrz – udostępniono 311 309 wol. Odnotowano natomiast niewielki (5%) spadek liczby osób korzystających z czytelni – 62 056, zaś liczba zbiorów udostępnionych na miejscu zmalała o blisko 11% i wyniosła 234 108 wol. i jedn. Korzystanie ze zbiorów na miejscu odbywało się w czytelniach oraz w gabinetach zbiorów specjalnych, zapewniających 382 miejsca (w tym 2 separatki dla osób niedowidzących). Udostępnianie zbiorów tradycyjnych czytelnikom indywidualnym w systemie bibliotecznym UJ oraz coraz bardziej popularne korzystanie ze zbiorów elektronicznych w roku sprawozdawczym przedstawiają poniższe tabele.

Udostępnianie zbiorów tradycyjnych czytelnikom indywidualnym w systemie bibliotecznym UJ 2015 w roku

	Liczba czytelników zapisanych	Udostępniono na miejscu	Udostępniono na zewnątrz
Biblioteka Jagiellońska	25 191	234 108	311 309
Biblioteki instytutowe UJ*	37 615	248 779	330 996
Razem	62 806	482 887	642 305

* wg sprawozdań bibliotek instytutowych

Czytelnię Główną odwiedziło 31 690 osób (przeciętnie 110 osób dziennie), to jest o 2,7% więcej niż w roku 2014. W porównaniu z rokiem 2014 liczba pozycji udostępnionych na miejscu pozostała niemal identyczna – ogółem z magazynu ogólnego i z księgozbioru podręcznego wypożyczono 124 229 wol. (w tym 97 097 wol. druków zwartych oraz 27 132 wol. czasopism). Wypożyczenia z księgozbioru podręcznego stanowiły 27% całości zamówień.

Korzystanie ze zbiorów elektronicznych, dostępnych zdalnie lub w sieci lokalnej*

Wyszczególnienie	Ogółem
Liczba sesji	2 572 619
Liczba pobranych dokumentów	1 158 769
Liczba wyświetleń publikacji z Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej	3 308 040
Liczba wejść na stronę internetową	814 667

* wg tabeli zamieszczonej w formularzu sprawozdawczym Głównego Urzędu Statystycznego (K-03, dział 7, poz. 2)

W porównaniu z rokiem 2014 niewielki spadek (3,3%) odnotowano w odniesieniu do liczby odwiedzin w Czytelni Pracowników Nauki, którą przeciętnie odwiedzało 35 osób dziennie – w okresie sprawozdawczym skorzystało z niej 9669 osób, którym udostępniono 52 171 wol. (znaczący spadek o 16,7%). Do czytelnicy tej należy też 8 separetek, które po rozpatrzeniu podań złożonych przez zainteresowane osoby są przydzielane przez Dyрекcję BJ do korzystania na czas semestru lub całego roku.

W Czytelni Europeistycznej w porównaniu z rokiem poprzednim również odnotowano 7,9% spadek liczby użytkowników (łącznie 2940 odwiedzin, przeciętnie 11 osób dziennie), natomiast o 13,8% wzrosła liczba wypożyczonych pozycji (7109 wol.). Z części ogólnoeuropejskiej księgozbioru podręcznego wypożyczono 2645 wol., z części austriackiej – 506 wol., a z części brytyjskiej – 408 woluminów. Z magazynu ogólnego dostarczono do Czytelni 2591 wol. druków zwartych i 461 ciągłych. Od 1 grudnia w Czytelni rozpoczęto udostępnianie czasopism bieżących – do końca roku czytelnicy skorzystali z 420 numerów. W Bibliotece Austriackiej, działającej w ramach Czytelni Europeistycznej, zarejestrowano 105 aktywnych kont czytelniczych. Kontynuowano również katalogowanie księgozbioru austriackiego znajdującego się w Czytelni – do bazy KKZBUJ wprowadzono 157 rekordów bibliograficznych.

W roku sprawozdawczym Wypożyczalnię odwiedziło 167 629 osób (średnio 584 osoby dziennie), to jest około 1,2% mniej w porównaniu z rokiem poprzednim. Z magazynu ogólnego sprowadzono dla czytelników 244 372 wol. (w tym 5698 wol. dla pracowników BJ i 238 674 wol. dla użytkowników zewnętrznych), z rezerwacji przyjęto 64 379 wol., zaś z księgozbioru podręcznego „W” wydano 2493 pozycje. Ogółem na zewnątrz wypożyczono 311 309 wol. (łącznie z 65 wol. wypożyczonymi z Czytelni Europeistycznej), co stanowi o 30% więcej niż w roku 2014. W dalszym ciągu pracownicy Wypożyczalni obsługiwali także użytkowników 3 bibliotek instytutowych Wydziału Filologicznego UJ (Biblioteki Instytutu Filologii Romańskiej, Biblioteki Instytutu Filologii Słowiańskiej oraz Biblioteki Instytutu Filologii Orientalnej), przeniesionych tymczasowo do gmachu BJ w związku z remontem i przebudową Collegium Paderevianum.

Zapisy do Biblioteki na rok akademicki 2015/2016 rozpoczęto 28 września 2015 roku. Typy legitymacji, jak i ich ceny nie uległy zmianie w stosunku do roku poprzedniego. Wszystkie legitymacje, z wyjątkiem kart „els”, opatrzone zostały niebieskim ho-

logramem. Z opłat pobieranych za wydanie legitymacji bibliotecznych uzyskano 131 970 złotych.

W dalszym ciągu z powodzeniem stosowano tryb urgowania w stosunku do czytelników zalegających z terminowym oddawaniem wypożyczonych dzieł. W wyniku podjętych działań odzyskano 447 wol., do budżetu Biblioteki wpłynęło 1500,00 zł za pozycje zagubione oraz 142 547,17 zł z tytułu opłat za przetrzymanie książek. Ogółem w wyniku wszelkiego rodzaju opłat pobieranych przez Wypożyczalnię do budżetu Biblioteki wpłynęło 274 517,17 złotych.

Nadal dużą popularnością wśród czytelników cieszyła się usługa wprowadzona w październiku 2012 roku, pozwalająca na samodzielne dokonywanie prolongat wypożyczonych dzieł. Liczba prolongat tradycyjnych dokonanych w 2015 roku wyniosła 25 809, podczas gdy liczba prolongat *online* aż 157 288.

O kilkanaście procent zmalało zainteresowanie czytelników korzystaniem z Wypożyczalni Międzybibliotecznej, za pośrednictwem której można wypożyczać dzieła z innych bibliotek i instytucji krajowych, a także zagranicznych. W okresie sprawozdawczym odnotowano 15% spadek liczby otrzymanych zamówień – ogółem otrzymaliśmy 1355. W 2015 roku do 139 instytucji krajowych BJ wysłała 915 wol. książek oraz 179 kopii materiałów oryginalnych (mikrofisz, kserokopie, mikrofilmy zbiorów specjalnych). Do 18 bibliotek zagranicznych wysłano 32 wol. książek oraz 16 kopii materiałów oryginalnych. Łącznie do instytucji krajowych i zagranicznych Wypożyczalnia Międzybiblioteczna wysłała 943 wol. druków zwartych oraz 195 kopii materiałów oryginalnych. Z kolei z Biblioteki Jagiellońskiej wysłano 269 zamówień (rewersów), z czego 223 skierowane były do instytucji krajowych, zaś 46 do bibliotek zagranicznych. W wyniku ich realizacji z 36 bibliotek polskich otrzymano 107 wol., 9 kopii materiałów oryginalnych w postaci mikrofisz i kserokopii oraz 80 mikrofilmów ze zbiorów specjalnych, zaś z 17 bibliotek zagranicznych dostaliśmy 28 wol. książek oraz 19 kopii materiałów oryginalnych w postaci mikrofisz i kserokopii. Łącznie z instytucji krajowych i zagranicznych otrzymaliśmy 135 wol. druków zwartych i 108 kopii materiałów oryginalnych.

Wypożyczalnię Międzybiblioteczną odwiedziło w roku sprawozdawczym 297 osób (to jest o 8% więcej niż w roku 2014). Za pomocą Internetu sprawdzono w katalogach bibliotek polskich i zagranicznych 324 pozycje, wysłano 13 kwerend (dotyczących 16 pozycji), odpowiedziano zaś na 5 kwerend (dotyczących 5 pozycji).

Z Czytelni Czasopism Bieżących, będącej pod opieką Oddziału Gromadzenia Zbiorów, do końca listopada 2015 roku skorzystało 1420 czytelników, którym udostępniono 18 389 numerów. Od 1 grudnia udostępnianie czasopism bieżących oraz gazet dużego formatu (IV i V) zamawianych z magazynu Sekcji Przechowywania i Udostępniania Czasopism przeniesiono do Czytelni Europeistycznej.

W zakresie korzystania z Czytelni Informacji Naukowej odnotowano 7,5% spadek czytelnictwa – w ciągu 276 dni jej otwarcia zarejestrowano 9578 odwiedzin (w tym czytelnicy korzystający z księgozbioru podręcznego oraz użytkownicy Internetu). W Czytelni tej udostępniono około 6557 wol. (ze względu na wolny dostęp do półek dane te są

szacunkowe). Do księgozbioru podręcznego włączono 442 wol., wycofano zaś 530 wol. – obecnie liczy on 13 610 wol.

Oddział Zbiorów Specjalnych udostępniał swoje zbiory w 2 czytelnich i w 2 gabinetach, które łącznie odwiedziło 5012 osób. Czytelnicy ci skorzystali z 24 701 wol. materiałów pochodzących ze zbiorów specjalnych, z druków sprowadzonych z magazynu ogólnego Biblioteki oraz ze zbiorów podręcznych sekcji. W odniesieniu do poszczególnych sekcji udostępnianie zbiorów specjalnych przedstawiało się następująco.

Liczba czytelników, którzy korzystali w roku sprawozdawczym ze zbiorów rękopiśmiennych, zmalała o 4%. Czytelnię Sekcji Rękopisów odwiedziło 2367 osób, którym udostępniono łącznie 6605 jedn. (w tym 4373 jedn. zbiorów specjalnych, 2146 wol. z księgozbioru podręcznego, 77 wol. druków zwartych i ciągłych z magazynu ogólnego oraz 7 mikrofilmów).

Czytelnię Starych Druków odwiedziły 1223 osoby, które skorzystały łącznie z 6224 wol. (17% wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim), z czego 4829 stanowiły wol. z magazynu starych druków, 1091 – książki z księgozbioru podręcznego oraz 304 – druki z magazynu ogólnego.

W zakresie udostępniania muzykaliów odnotowano spadek w odniesieniu do liczby czytelników. W porównaniu z rokiem 2014 liczba czytelników zainteresowanych zbiorami muzycznymi zmalała o blisko 20% – zarejestrowano 226 wizyt, podczas których czytelnikom udostępniono 1302 wol. druków muzycznych, 197 rękopisów muzycznych, 24 muzyczne dokumenty życia społecznego, 1 dokument fonograficzny oraz 266 wol. z księgozbioru podręcznego. Łącznie w 2015 roku w Gabinetach Zbiorów Muzycznych udostępniono 1790 pozycji (prawie identycznie jak w roku poprzednim).

Z obiektów przechowywanych przez Sekcję Zbiorów Graficznych i Kartograficznych Oddziału Zbiorów Specjalnych skorzystało 670 czytelników, to jest o 15% więcej niż w roku 2014 (450 z nich korzystało ze zbiorów graficznych, 220 ze zbiorów kartograficznych). Znacząco (prawie o 63%! w porównaniu z rokiem 2014) zmalała natomiast liczba udostępnionych pozycji – łącznie 7317 jedn. zbiorów specjalnych (w tym 6107 jedn. zbiorów graficznych, 382 jedn. zbiorów kartograficznych i 9 dokumentów cyfrowych) oraz 819 pozycji z księgozbioru podręcznego (615 dotyczących grafiki i 204 kartografii).

W odniesieniu do obiektów Sekcji Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego spadła zarówno liczba czytelników zainteresowanych zbiorami rzadkimi, jak i dokumentami życia społecznego. W 2015 roku z wydawnictw rzadkich skorzystało 451 osób (około 10% mniej w porównaniu z rokiem 2014), którym udostępniono 1167 jedn. (spadek o 4,5% w stosunku do roku 2014), w tym 1141 jedn. ze zbiorów „Rara” i 26 jedn. ze zbiorów II obiegu). Jedyne 75 osób (64% mniej niż w roku poprzednim) zainteresowanych było dokumentami życia społecznego – udostępniono im 1508 jedn. tego typu zbiorów (o 10% mniej niż w roku 2014). Czytelnicy skorzystali ponadto z 90 wol. należących do księgozbioru podręcznego Sekcji.

Zbiory Oddziału Dokumentów Cyfrowych udostępniane były w Czytelni Dokumentów Audiowizualnych, z której w 2014 roku skorzystało 1747 osób (wzrost o około

6% w porównaniu z rokiem 2014). Czytelnikom udostępniono około 1317 wol. (dokładna liczba udostępnionych pozycji jest trudna do oszacowania ze względu na wolny dostęp do półek). Większość czytelników korzystała z mikroform i dokumentów elektronicznych lub audiowizualnych, wzrosła jednak liczba użytkowników (430 osób) korzystających ze zbiorów JBC przy pomocy komputerów znajdujących się w czytelni.

W 2015 roku do dyspozycji czytelników w całej Bibliotece przeznaczonych było 47 komputerów, z czego 34 podłączone były do Internetu, zaś pozostałe umożliwiały wyłącznie dostęp do katalogu *online*.

Ze wszystkich komputerów sieci Uniwersytetu oraz z komputerów domowych czytelnicy mieli dostęp do 84 baz danych prenumerowanych *online* oraz 2 baz udostępnianych stacjonarnie (na miejscu w Bibliotece). Łącznie udostępniano 86 baz, w tym: 52 pełnotekstowe (*Academic Collection, Academic Search Complete, ACS Journals, AIP Journals, APS Journals, Archive of Celtic-Latin Database, Aristoteles Latinus Database, Beck Online, Business Source Complete, Cambridge Journals Online, Database of Latin Dictionaries, eBook Emerald Management Xtra, EMIS Polska, Film & Television Literature Index with Full Text, Health Source – Consumer Edition, Health Source – Nursing/Academic Edition, Historical Abstracts with Full Text, In Principio, Index Chemicus, IOP Science, JSTOR – The Arts and Sciences Collections I-VIII, KCI-Korean Journal Database, Legal Source, Legalis. System Informacji Prawnej* (udostępniana tylko stacjonarnie), *Leksyka – Słownik internetowy, Lex Polonica* (udostępniana tylko stacjonarnie), *Lex Omega, Library of Latin Texts, MasterFile Premier, Monumenta Germaniae Historica, Newspaper Source, Oxford Journals, Oxford Scholarship Online – Biology, Oxford Scholarship Online – Classical Studies, Oxford Scholarship Online – History, Oxford Scholarship Online – Law, Oxford Scholarship Online – Philosophy, Papal Letters (Ut per litteras apostolicos .../ Lettres pontificales), Patrologia Latina, ProQuest Central, ProQuest Dissertations and Theses, Reaxys, Regional Business News, RSC Journals, SAGE Premier, SciELO Citation Index, Science Direct, Scopus, Social Sciences Citation Index with Abstracts 1956, Springer Link, Westlaw International, Wiley Online Library*), 27 baz bibliograficzno-abstraktowych (*Agricola, Arts & Humanities Citation Index 1975–, Bibliographie de Civilisation Mèdièvale, BIOSIS Citation Index Book Citation Index, Book Citation Index, Chemical Abstracts Plus (SciFinder, Conference Proceedings Citation Index – Science 1990–, Conference Proceedings Citation Index – Social Science & Humaniteies 1990–, Current Contents Connect, Data Citation Index, Derwent Innovations Index, ERIC – Educational Resource Information Center, European Views of Americas (1493–1750), Francis 1984, GreenFILE, INSPEC, International Medieval Bibliography, Library Information Science & Technology Abstracts (LISTA), Medline, MLA Directory of Periodicals, MLA International Bibliography, Polska Bibliografia Lekarska, RILM Abstracts of Music Literature, Science Citation Index – Expanded 1945–, Teacher Reference Center*), *Zoological Record*, 5 baz faktograficznych: *Abbreviationes Online, Current Chemical Reactions, Europa Sacra, International Directory of Medievalists* i *Oxford Music Online* oraz 2 bazy bibliometryczne: *Essential Science Indicators* i *Journal Citation Reports*. Informacja na ten temat jest na bieżąco

aktualizowana na stronie domowej BJ. W ramach baz pełnotekstowych zapewniono dostęp do 58 036 czasopism elektronicznych.

Ponadto w 2015 roku udostępniono 28 testowych zasobów *online*, dotyczących niemal wszystkich dziedzin wiedzy (*Applied Science and Technology Source*, *Bloomsbury Collections*, *British Periodicals*, *Central & Eastern European Academic Source (CEEAS)*, *Design and Applied Arts Index (DAAI)*, *Early English Books Online*, *Early European Books*, *Central & Eastern European Academic Source (CEEAS)*, *Humanities Full Text (H.W. Wilson)*, *International Bibliography of Theatre & Dance with Full Text (IBTD with Full Text)*, *International Index to Performing Arts Full Text (IIPA FT)*, *Literature Online (LION)*, *Multiwyszukiwarka EDS*, *Multiwyszukiwarka Summon*, *NASBI*, *Omni-File Full Text Mega (H.W. Wilson)*, *Periodicals Archive Online*, *Periodicals Index Online*, *The Philosopher's Index with Full Text*, *ProQuest Natural Science Collection*, *ProQuest Technology Collection*, *Project MUSE (czasopisma pełnotekstowe)*, *Psychology & Behavioral Sciences Collection*, *Sage Books (książki elektroniczne)*, *Religion & Philosophy Collection*, *Research Starters – Sociology*, *Social Sciences Full Text (H.W. Wilson)*, *World Politics Review*, *World Religion Database (Brill)*. O nowo zakupionych i testowanych bazach informuje się na bieżąco kilkuset pracowników Uniwersytetu.

W roku sprawozdawczym pracownicy BJ opracowali łącznie 1058 kwerend (w tym 926 krajowych i 132 zagraniczne) oraz udzielili 6041 informacji (w tym 4014 bibliograficznych i 2027 rzeczowych).

Bibliotekę zwiedziły 2373 osoby, w tym 388 z zagranicy (między innymi z Arabii Saudyjskiej, Austrii, Azerbejdżanu, Białorusi, Belgii, Brazylii, Bułgarii, Chin, Chorwacji, Czech, Danii, Finlandii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Indii, Izraela, Japonii, Jordanii, Kataru, Kazachstanu, Kolumbii, Litwy, Malezji, Niemiec, Nigerii, Pakistanu, Peru, Portugalii, Rosji, Singapuru, Słowacji, Słowenii, Szwecji, Turcji, Ukrainy, Wielkiej Brytanii i Włoch). Wśród nich było 205 bibliotekarzy (w tym 121 z zagranicy). Dla wielu z nich zorganizowano pokazy zbiorów specjalnych.

JAGIELLOŃSKA BIBLIOTEKA CYFROWA

W roku sprawozdawczym w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej opublikowano 38 444 dokumenty, na które składają się kopie cyfrowe dokumentów zwartych, dokumentów ciągłych, starych druków, rękopisów, muzykaliów, druków ulotnych, grafik i map. Ponadto wykonano i opublikowano wystawę wirtualną: *Książka i róża: wirtualna wystawa książek z różą w tytule ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej*.

Wśród wielu zadań wykonywanych przez pracowników Sekcji JBC znalazła się między innymi realizacja projektu „Digitalizacja Narodowego Zasobu w Bibliotece Jagiellońskiej. Etap 2”: *Dziedzictwo Kulturowe, priorytet: Ochrona i cyfryzacja dziedzictwa kulturowego*. W ramach tego projektu w JBC zdigitalizowano i udostępniono 4528 publikacji, na które składają się: kolekcja 48 tytułów polskich czasopism starodrukowych z XVII–XVIII wieku (w 161 wol.), 52 tytuły obcojęzycznych czasopism starodrukowych

z XVII–XVIII wieku, wydanych na ziemiach polskich (w 223 wol.) oraz 68 tytułów XVIII-wiecznych polskich druków zwartych (w 77 wol.), pochodzących ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej.

W dalszym ciągu część pracowników Sekcji wykonywała zadania związane z tworzeniem Bibliografii Publikacji Pracowników UJ i Repozytorium UJ, co niewątpliwie odbiło się negatywnie na liczbie dokumentów publikowanych w JBC.

Statystykę dotyczącą liczby i wagi plików oraz ilości publikacji wytworzonych w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej w roku sprawozdawczym przedstawia poniższa tabela:

Liczba plików	701 222
Rozmiar plików w formacie TIFF w GB	27 782,88
Rozmiar plików wynikowych w formacie DjVu w GB	199,28
Rozmiar plików wynikowych w formacie PDF w GB	936,84
Liczba opublikowanych dokumentów	38 444
Liczba wykonanych miniatur do publikacji grupowych	906

Z zasobów JBC skorzystało w 2015 roku 324 317 użytkowników, którzy odwiedzili witrynę 468 388 razy i zaliczyli 3 308 040 odsłon. Liczba czytelników utrzymywała się średnio na poziomie 27 026 (około 15% spadek odnotowano w miesiącach wakacyjnych – średnio na poziomie 22 885 użytkowników). Nieznaczny spadek w porównaniu z rokiem poprzednim spowodowany był brakiem aktualizacji i wsparcia producenta dla używanego do końca 2014 roku formatu DjVu, wskutek czego wystąpiły problemy z otwieraniem plików przez użytkowników. Od roku 2015 do publikacji w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej używany jest format PDF, prowadzone są również prace nad poprawą dostępności publikacji w formacie DjVu. Użytkownikom udostępniona została specjalna przeglądarka, która w czasie rzeczywistym przetwarza pliki w formacie DjVu na format JPG. Jak wynika ze statystyk, zdecydowana większość osób korzystających z zasobów JBC (około 93%) zainteresowana jest czasopismami.

Szczegółową statystykę dotyczącą liczby aktualnie udostępnianych pozycji, liczby czytelników korzystających z JBC w danym momencie, łączną liczbę czytelników od początku uruchomienia bazy, zestawienie udostępnianych publikacji, zestawienie wyświetlanych pozycji, publikacje najczęściej czytane i najlepiej oceniane przez użytkowników, a także łączną liczbę wygenerowanych stron www, łączną liczbę wyszukiwań i łączną liczbę odwiedzających w rozbiciu na poszczególne miesiące można śledzić na bieżąco na stronie domowej biblioteki cyfrowej pod adresem <http://jbc.bj.uj.edu.pl>.

REPOZYTORIUM UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO (RUJ)

W związku z pracami prowadzonymi nad budową Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego kierownik Oddziału Zbiorów Cyfrowych, mgr Leszek Szafranski, odbywał

częste spotkania z władzami Uczelni oraz jej pracownikami naukowymi i administracyjnymi w celu omówienia szczegółowych zasad współpracy. Przeprowadzał również specjalistyczne szkolenia, wykłady i spotkania dla pracowników UJ związane z funkcjonalnością RUJ, otwartą nauką i licencjami Creative Commons. Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego mianował mgr. L. Szafrąńskiego menedżerem Bibliografii Publikacji Pracowników UJ, zaś dziekani poszczególnych wydziałów (z wyjątkiem Collegium Medicum) upoważnili go do wysyłania danych bibliograficznych do Polskiej Bibliografii Naukowej (PBN).

Wydział UJ	Liczba opisów wysłanych do PBN*	Liczba opisów wysłanych do PBN**
Wydział Biochemii, Biofizyki i Biotechnologii	344	405
Wydział Biologii i Nauk o Ziemi	1 251	1 236
Wydział Chemii	870	936
Wydział Filologiczny	1 032	1 011
Wydział Filozoficzny	836	791
Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej	1 099	1 195
Wydział Historyczny	791	826
Wydział Matematyki i Informatyki	447	322
Wydział Polonistyki	1 761	1 575
Wydział Prawa i Administracji	1 511	1 375
Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych	1 268	1 101
Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej	1 509	1 333

* Dane za lata 2013–2015, wysłane na przełomie sierpnia i września 2015 roku

** Dane za lata 2013–2015, wysłane 31 października 2015 roku

Pracownicy Sekcji Repozytorium UJ prowadzili na bieżąco prace nad rozbudową systemu DSpace o nowe funkcjonalności związane z wprowadzaniem danych bibliograficznych na podstawie Ustawy o zasadach finansowania nauki oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie Systemu Informacji o Nauce z dnia 29 czerwca 2015 roku. System był na bieżąco testowany w celu poprawy błędów. W ramach prowadzonej sprawozdawczości jednostek Uczelni do Repozytorium wprowadzono opisy bibliograficzne publikacji pracowników UJ za lata 2013–2015. Każdy opis został sprawdzony pod względem kompletności i autentyczności w bazach danych, a także w katalogach bibliotecznych. W roku sprawozdawczym wykonano 2 eksporty danych do PBN – powtórne wysłanie danych było konieczne ze względu na wykrycie błędów,

które pojawiły się w związku z przypisywaniem każdemu pracownikowi informacji o zatrudnieniu i afiliacji oraz dodaniem informacji o otwartym dostępie do publikacji i ilości arkuszy wydawniczych. W sumie do bazy Polskiej Bibliografii Naukowej zostało przesłanych 12 106 rekordów bibliograficznych. Zestawienie wysłanych metadanych w odniesieniu do poszczególnych wydziałów UJ przedstawia powyższa tabela.

W 2015 roku w RUJ zatwierdzono 14 229 opisów bibliograficznych, a 13 495 opisów zostało poprawionych. Na dzień 31 grudnia 2015 roku w Bibliografii Publikacji Pracowników UJ zarejestrowanych było 17 929 opisów bibliograficznych książek, czasopism, artykułów z czasopism i rozdziałów książek. Szczegółową statystykę ilości zatwierdzonych i zmodyfikowanych rekordów bibliograficznych oraz ilości publikacji pełnotekstowych dodanych do Repozytorium UJ w 2015 roku przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne:

Opisy bibliograficzne utworzone	436
Opisy bibliograficzne zatwierdzone	14 229
Opisy bibliograficzne zmodyfikowane	13 495
Konsultacje telefoniczne	1 129
Konsultacje mailowe	3 060
Ilość publikacji pełnotekstowych	343

Liczba użytkowników Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego sukcesywnie wzrosła – w okresie sprawozdawczym utrzymywała się średnio na poziomie 2988 miesięcznie (nieznaczny spadek odnotowano w sierpniu). W sumie w 2015 roku z zasobów RUJ skorzystało 31 665 osób, które odwiedziły witrynę 66 361 razy, zaliczając 1 703 346 odsłon.

PROJEKTY

W 2015 roku Biblioteka Jagiellońska realizowała 2 projekty z zakresu „Działalności Upowszechniającej Naukę”, finansowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Pierwszy z nich obejmował 2 zadania: „Czasopisma XIX i początku XX wieku – rozbudowa KKZBUJ-u o rekordy bibliograficzne dotyczące czasopism wydanych do 1939 roku – kontynuacja” (koszt realizacji zadania w okresie sprawozdawczym to 19 800,00 zł, w tym dofinansowanie 18 000,00 zł) oraz „Katalog proveniencji i opraw inkunabułów ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej – kontynuacja” (koszt realizacji zadania w 2015 roku to 26 950,00 zł, w tym dofinansowanie 24 500,00 zł). Drugi z realizowanych projektów dotyczył zadania „Katalog proveniencji i opraw druków XVII-wiecznych ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej – kontynuacja” (koszt realizacji zadania w 2015 roku to 7198,00 zł, w tym dofinansowanie: 6478,00 zł). Obydwa projekty mają zostać ukończone do 31 grudnia 2016 roku.

Kolejnym przedsięwzięciem finansowanym ze źródeł pozabudżetowych był projekt „Digitalizacja Narodowego Zasobu Bibliotecznego. Etap 2”, dofinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wartość projektu wyniosła 323 666,97 zł (w tym dofinansowanie z MKiDN: 188 717,86 zł).

Oddział ds. Projektów prowadził też częściową obsługę administracyjną innych projektów, wśród których wymienić należy:

– „Proweniencie poloników z Pruskiej Biblioteki Państwowej tzw. »Berlinki« przechowywanej w Bibliotece Jagiellońskiej – analiza zasobu w oparciu o repozytorium cyfrowe” – projekt w 100% finansowany ze środków Narodowego Centrum Nauki. Okres realizacji: lata 2013–2015. Kierownik projektu – dr Jacek Partyka.

– „Biblioteka Jagiellońska – opracowanie dziejów od 1775 do 1918 roku” – projekt w 100% finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Okres realizacji: lata 2012–2016. Kierownik projektu – dr Piotr Lechowski.

– „Katalog łacińskich rękopisów średniowiecznych Biblioteki Jagiellońskiej”, t. 11 – projekt finansowany przez Narodowe Centrum Nauki. Okres realizacji: lata 2013–2016. Kierownik projektu – dr Ryszard Tatarzyński.

– „Inwentarz rękopisów Biblioteki Jagiellońskiej nr 11863-12360. Archiwum Dómowe Pawlikowskich”. Cz. 3. – projekt finansowany przez Narodowe Centrum Nauki. Okres realizacji: lata 2013–2016. Kierownik projektu – dr Monika Jaglarz.

– „Orientalia Polonica. Polskie tradycje badań nad Orientem” – projekt finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Okres realizacji: lata 2013–2017. Projekt realizowany pod auspicjami Biblioteki Jagiellońskiej i przy współpracy Wydziału Filologicznego UJ, a także Wydziału Nauk Międzynarodowych i Politycznych UJ. Kierownik projektu – prof. dr hab. Ewa Siemienieć-Gołaś.

Kontynuowano także czynności związane z rozliczaniem projektu „Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa”. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zatwierdziło kolejne wnioski o płatność, w wyniku czego na konto projektu przelano kwotę 643 118,00 złotych. Pod koniec lipca 2015 roku przedstawiciele MKiDN przeprowadzili gruntowną kontrolę realizacji projektu, weryfikując 100% dokumentów finansowo-księgowych, załączonych do końcowych wniosków o płatność. Zespół Kontrolujący stwierdził kompletność posiadanej dokumentacji oraz potwierdził właściwy sposób jej przygotowania. W toku kontroli ustalono, że rzeczowe wykonanie projektu odpowiada wartościom wskaźników zakładanych w umowie o dofinansowanie. Kontrola objęła również dokumentację dotyczącą postępowań przeprowadzonych w oparciu o ustawę Prawo Zamówień Publicznych – w toku oględzin potwierdzono, że zakres dostaw zrealizowano zgodnie z zapisami umów, zawartych z dostawcami sprzętu i wyposażenia.

W roku sprawozdawczym złożono także wnioski o dofinansowanie kolejnych projektów:

– „Rola komitetów obywatelskich w budowie społeczeństwa obywatelskiego i transformacji ustrojowej w Polsce od 1989–2014 w świetle dokumentów i relacji. Zebranie,

zabezpieczenie, kompleksowe opracowanie naukowe i udostępnienie materiałów archiwalnych” – projekt zgłoszony do Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Wartości projektu: 2 389 237,00 zł. Projekt nie dostał dofinansowania, planowane jest ponowne wystąpienie z wnioskiem w roku 2016.

– „Bezpieczne Repozytorium Wiedzy dla Małopolski” – szkic projektu, którego realizacja była planowana we współpracy z Akademickim Centrum Komputerowym Cyfronet Akademii Górniczo-Hutniczej, został przedstawiony marszałkowi województwa małopolskiego. W roku 2015 dokonano aktualizacji karty projektu (kooperacja z Działem Funduszy Strukturalnych UJ).

– Program Operacyjny „Wiedza Edukacja Rozwój – Program Rozwoju Kompetencji”. W ramach niniejszego programu Biblioteka Jagiellońska we współpracy z Wydziałem Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ, Biurem Karier UJ oraz z Działem Funduszy Strukturalnych uczestniczyła w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu z zakresu rozwoju kompetencji osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym, kompetencji odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa. Wniosek został złożony do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w lipcu 2015 roku – ogłoszenie wyników ma nastąpić w pierwszym kwartale roku 2016.

– „Biblioteka Jagiellońska wsparciem procesów dydaktycznych realizowanych w Uniwersytecie Jagiellońskim (tak zwane »Sylabusy«)” – by urzeczywistnić to zadanie, Biblioteka Jagiellońska ubiegała się o środki z Rektorskiego Funduszu Rozwoju Dydaktyki „Ars Docendi”. Projekt nie uzyskał dofinansowania.

– „Działalność Upowszechniająca Naukę” (DUN) – wniosek złożony do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, obejmujący 4 zadania: „Katalog spuścizn rękopiśmiennych wybitnych naukowców i artystów”, „Rozbudowa bazy Komputerowego Katalogu Zbiorów Bibliotek UJ – książki z lat 1950–1989 – kontynuacja”, „Prace naukowe uczelni polskich wydane w latach 1950–1989” oraz „Katalog dokumentów oryginalnych elektronicznie (*born digital*) oraz analogowych dokumentów audiowizualnych i udostępnienie ich w postaci cyfrowej na platformie JBC”. Ogólna wartość projektu: 495 643,00 zł.

IMPREZY NAUKOWO-KULTURALNE ORGANIZOWANE PRZEZ BIBLIOTEKĘ

Rok 2015 obfitował w szereg wydarzeń kulturalno-naukowych, zorganizowanych przez Bibliotekę Jagiellońską.

W kwietniu z okazji Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża” Oddział ds. Projektów współpracował przy przygotowaniu „Wirtualnej wystawy książek z różą w tytule ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej” (<http://bit.ly/1E4p5vg>).

Dnia 7 maja 2015 roku pracownicy Oddziału zorganizowali oprowadzanie z przewodnikiem zatytułowane „Udostępnianie na ekranie – digitalizacja od kuchni w Bibliotece Jagiellońskiej”. Impreza towarzyszyła Dniom Otwartym Funduszy Europejskich – uczestniczyło w niej 16 osób.

W dniach 8–15 maja w ramach Tygodnia Bibliotek zorganizowano zwiedzanie budynku BJ, w tym niedostępnych na co dzień magazynów, pracowni digitalizacji oraz Kliniki Papieru. Wydarzenie odbyło się pod hasłem „Wybieram Bibliotekę Jagiellońską”.

W ramach spotkań autorskich, kontynuowanych w cyklu „Salon Literacki”, w 2015 roku odbyło się 15 imprez:

- spotkanie z Ryszardem Wojnakowskim i Agnieszką Walczy, promujące antologię poezji austriackiej po polsku („Pod język wkładam Ci słowo – wreszcie nowa poezja austriacka w Polsce”),

- spotkanie autorskie z poetką z Brześcia nad Bugiem, Marią Ciechanowicz-Sulimą, zorganizowane przy współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Polakom na Wschodzie,

- spotkanie „Zapomniana Wielka Wojna na Kresach 1914–1918” – prezentacja autorska Tomasza Kuby Kozłowskiego z Domu Spotkań z Historią w Warszawie, połączona z promocją albumu *Wielka Wojna na Wschodzie 1914–1918. Od Bałtyku po Karpaty*,

- promocja książki prof. Franciszka Ziejki *W drodze do sławy. Studia i szkice*,

- panel dyskusyjny „Antropologia jest kobietą”, połączony z promocją książki dr. Grażyny Kubicy-Heller (Instytut Socjologii UJ) *Maria Czaplicka: pleć, szamanizm, rasa. Biografia antropologiczna*,

- spotkanie „Jankowski, nie pisz tyle”, zorganizowane z okazji 50-lecia pracy twórczej Stanisława M. Jankowskiego, historyka, dziennikarza, literata,

- spotkanie edytorów „Od grafiki do książki” – finisaż wystawy *Letra – Kraków 2015 / Znak i Litera*,

- spotkanie autorskie z Elżbietą Śnieżkowską-Bielak, połączone z promocją jej książki *Smak błękitnego nieba*,

- spotkanie „Źródła na nowo odkryte: zbiór dokumentów pergaminowych Biblioteki Jagiellońskiej” – promocja *Katalogu zbioru dokumentów pergaminowych Biblioteki Jagiellońskiej*, opracowanego przez Karola Nabiałka, Wojciecha Świebodę i Macieja Zdanaka, przy współpracy Ryszarda Tatarzyńskiego,

- spotkanie z Caroline Schutti, laureatką Europejskiej Nagrody Literackiej 2015,

- spotkanie z prof. Zdzisławem Rynem, połączone z promocją jego książki *Góry. Medycyna. Antropologia*,

- spotkanie „Przekład słowa, przekład obrazu”, połączone z dyskusją wokół książki Elżbiety Tabakowskiej *Mysł językoznawcza z myślą o przekładzie. Wybór prac*,

- spotkanie z Moniką Aleksandrowicz, autorką publikacji literackiej *Semiografia*,

- spotkanie „Świat wczesnej schizofrenii”, połączone z promocją książki dr. Jerzego Załęckiego *Ja we wczesnej schizofrenii*,

- promocja książki Angeliki Kuźniak *Stryjeńska. Diabli nadali* – finisaż wystawy *Stryjeńska. Portret ze słów*.

Łącznie w spotkaniach tych uczestniczyło około 1050 osób.

W minionym roku w Bibliotece odbyło się 14 wystaw tematycznych. W ujęciu chronologicznym przedstawiały się one następująco:

- 12–31 stycznia 2015 roku – *150 lat Katedry i Kliniki Pediatrycznej Wydziału Lekarskiego Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego* – organizatorzy: Bibliote-

ka Jagiellońska, Klinika Chorób Dzieci Wydziału Lekarskiego UJ Collegium Medicum; kurator wystawy: prof. dr hab. Jacek Pietrzyk; scenariusz i realizacja: Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch; oprawa plastyczna: Mariusz Paluch; konsultacje: Andrzej Grudzień, Tomasz Tomasik; prace konserwatorskie: Sekcja Konserwacji OZZ BJ; prace pomocnicze: Jerzy Holik, Andrzej Sikora.

Wystawie towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci katalogu, plakatu i zaproszeń.

– 6 lutego–5 marca 2015 roku – *Ilustracje i rysunki Wacława Piszczka do bibliofilskiej edycji dzieł Henryka Sienkiewicza* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Wydawnictwo Instytutu Teologicznego Księży Misjonarzy; scenariusz: ks. Wacław Piszczek; realizacja: Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch, studenci Instytutu Teologicznego Księży Misjonarzy; oprawa plastyczna i opracowanie graficzne: ks. Wacław Piszczek; prace pomocnicze: Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch.

Wystawie towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci folderu, plakatu i zaproszeń.

– 18 marca–3 kwietnia 2015 roku – *Beethoven, Brahms, Mahler* – organizatorzy: Stowarzyszenie im. Ludwiga van Beethovena, Biblioteka Jagiellońska; kurator i scenariusz wystawy: Michał Lewicki; oprawa plastyczna: Mariusz Paluch; opisy rycin: Beata Górecka; prace reprograficzne: pracownicy Sekcji Reprografii OZZ; prace konserwatorskie: pracownicy Sekcji Konserwacji OZZ BJ; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Jan Madej, Andrzej Moskal. Wystawę zorganizowano z okazji 19. Wielkanocnego Festiwalu Ludwiga van Beethovena. Towarzyszyły jej materiały informacyjno-promocyjne w postaci banera, folderu, plakatu oraz zaproszeń.

– 23 marca–7 kwietnia 2015 roku – *Trakl – Inspirationen* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Biblioteka Austriacka; scenariusz i realizacja: Katarzyna Starzycka.

Wystawa ze zbiorów Biblioteki Austriackiej zorganizowana została w holu Biblioteki Jagiellońskiej jako element towarzyszący w ramach Festiwalu Trakl–Tat 2015.

– 21–30 kwietnia 2015 roku – *Portugalczyki w krainach Orientu (XVI–XVII wiek) – Odkrycia, podboje, peregrynacje, olśnienia* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Zakład Filologii Portugalskiej i Przekładoznawstwa UJ, przy współudziale Instituto Camões, I. P. w Warszawie i Uniwersytetu Warszawskiego; kurator i scenariusz wystawy: Anna Rzepka (Instytut Filologii Romańskiej UJ); realizacja: Małgorzata Kusak, Anna Rzepka; oprawa plastyczna: Mariusz Paluch; prace konserwatorskie: Sekcja Konserwacji OZZ BJ.

Wystawie towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci folderu, plakatu i zaproszeń.

– 11 kwietnia–4 maja 2015 roku – *Monika Wanyura-Kurosad: Seamus Heaney. Żwirowe ścieżki* – organizator: Biblioteka Jagiellońska; kurator, scenariusz i realizacja: Monika Wanyura-Kurosad.

Wystawa rysunku i książki artystycznej, inspirowanych wierszami wybitnego irlandzkiego poety i laureata Nagrody Nobla Seamusa Heaney, została zorganizowana w holu Biblioteki.

– 8 maja–4 czerwca 2015 roku – *50 lat Działu Współpracy Międzynarodowej Uniwersytetu Jagiellońskiego* – organizatorzy: Dział Współpracy Międzynarodowej UJ, Biblioteka Jagiellońska; kurator i scenariusz wystawy: Maria Kantor (DWM UJ); realizacja: Małgorzata Kusak, Marta Nycz, Mariusz Paluch; konsultacja: Krystyna Kominowska, Agata Kozielska, Dorota Maciejowska, Krystyna Otrębska; opracowanie graficzne zdjęć archiwalnych: dr Wojciech Maciejowski; projekt graficzny materiałów informacyjno-promocyjnych: Mariusz Paluch; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Jan Madej, Andrzej Moskal. Wystawie tej, zorganizowanej w holu BJ, towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci banera, katalogu, plakatu i zaproszeń.

– 18 maja–10 lipca 2015 roku – *Imperium Osmańskiej w oczach Europy. Turcja w dobie Renesansu* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Muzeum Narodowe w Krakowie; kurator i scenariusz: Andrzej Bartczak, Julia Krajcarz, Małgorzata Kusak; realizacja: Andrzej Bartczak, Julia Krajcarz, Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch; oprawa plastyczna: Mariusz Paluch; prace konserwatorskie: Sekcja Konserwacji OZZ BJ; fotografie i skany: Sekcja Reprografii OZZ BJ; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Jan Madej, Andrzej Moskal. Wystawie tej towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w formie banera, katalogu, plakatu i zaproszeń.

– 21–27 maja 2015 roku – *Odkryj piękno Korei* – organizator: Centrum Kultury Koreańskiej w Warszawie; realizacja: Mariusz Paluch.

Wystawę fotografii zrealizowano w holu Biblioteki.

– 14 września – 17 października 2015 roku – *Lettra – Kraków 2015 / Znak i litera / Od grafiki do książki* – organizatorzy: Związek Polskich Artystów Plastyków Okręg Krakowski, Biblioteka Jagiellońska; kurator: Teresa Frodyma; realizacja: Jan Baran, Teresa Frodyma, Nikodem Frodyma, Darek Gajewski, Michał Klasik, Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch, Leonard Pędziałek, Rafał Pytel, Marek Sibinsky, Michalina Wawrzyczek-Klasik; oprawa plastyczna: Teresa Frodyma.

Wystawie towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w formie katalogu, plakatu, ulotki i zaproszeń.

– 3–16 października 2015 roku – *Profesor Franciszek Ziejka* – organizator: Biblioteka Jagiellońska; kurator i scenariusz: Małgorzata Kusak; realizacja: Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Jan Madej, Andrzej Moskal.

Wystawie zorganizowanej w holu Biblioteki z okazji 75. urodzin Profesora towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci baneru zamieszczonego na stronie domowej BJ, plakatu i zaproszeń.

– 20 października–10 listopada 2015 roku – *Esperanto – język bez granic* – organizator: Biblioteka Jagiellońska; scenariusz: Małgorzata Kusak; realizacja: Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch; konsultacja: prof. Jerzy Bartke, Jerzy Duda, prof. Leszek Kordylewski, Kazimierz Krzyżak, Tobiasz Kubisiowski, Adam Łomnicki, Maria Majerczak, Gizela Matray, Jerzy Wałaszek, Adam Wilkus; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Jan Madej, Andrzej Moskal.

Wystawie towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci baneru, plakatów i zaproszeń.

– 19 listopada–18 grudnia 2015 roku – *Stryjeńska. Portret ze słów* – organizator: Biblioteka Jagiellońska; scenariusz: Monika Jaglarz; realizacja: Monika Jaglarz, Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch, Kaja Stompór-Lesiecka; oprawa plastyczna i projekty graficzne: Mariusz Paluch; prace konserwatorskie: Sekcja Konserwacji OZZ; prace reprograficzne: Sekcja Reprografii OZZ; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Jan Madej, Andrzej Moskal.

Wystawie towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci katalogu, malowanki *Alfabet według Zofii Stryjeńskiej*, banerów, kartki okolicznościowej, plakatu, ulotek, zakładki do książek i zaproszeń.

– 30 listopada 2015 roku–5 stycznia 2016 roku – *Dialog o losie i duszy. Stanisław Vincenz (1888–1971)* – organizatorzy: Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, Oddział Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu, Biblioteka Jagiellońska; scenariusz: Jan A. Choroszy; koncepcja plastyczna i aranżacja: Konrad Górniak; realizacja: Mariusz Paluch.

Poza wymienionymi wyżej wystawami w Bibliotece zorganizowano też 10 „Wystaw nowości”, na których eksponowano 569 wol. nowych nabytków BJ (w tym 538 polskich i 31 zagranicznych). Każdorazowo po likwidacji kolejnych edycji „Wystaw nowości” na stronie domowej BJ umieszczano listę eksponowanych pozycji w układzie rzeczowym.

PRACE NAUKOWE I WYDAWNICZE

Ważniejsze prace indywidualne pracowników Bibliotek, wydane w 2015 roku:

- Baś M., Grzęda A., Wawrzynek I., *Badanie funkcjonalności Katalogu Komputerowego Zbiorów Bibliotek Uniwersytetu Jagiellońskiego*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXIV, 2014, [wyd. 2015], s. 173–184.
- Cieślak A., *Działalność Biblioteki Jagiellońskiej w roku 2013. Sprawozdanie*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXIV, 2014 [wyd. 2015], s. 229–292.
- Cieślak A., *Joachim Metallmann (1889–1942)*, [w:] *Uczeni żydowskiego pochodzenia we współczesnych dziejach Uniwersytetu Jagiellońskiego*, red. A. Obrębski, R. Włoddek, Kraków 2014 [wyd. 2015], s. 147–151.
- Cieślak A., *Władysław Natanson (1864–1937)*, [w:] *Uczeni żydowskiego pochodzenia we współczesnych dziejach Uniwersytetu Jagiellońskiego*, red. A. Obrębski, R. Włoddek, Kraków 2014 [wyd. 2015], s. 153–161.
- Dąbrowska E., *Bibliotekarz zderegulowany. Przepisy dotyczące bibliotekarzy dyplomowanych w bibliotekach uczelnianych w nowych realiach prawnych*, [w:] *Biblioteki we współczesnym systemie prawnym Polski i Unii Europejskiej*, red. J. Czyrek, B. Górna, Wrocław 2014, s. 25–29.
- Frankowicz K., Quirini-Popławska D., *Dziela padewskich profesorów medycyny (Gabriele Falloppia, Melchior Guilandini, Girolamo Mercuriale) w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej i ich proveniencja*, [w:] *Exemplis discimus – księga jubileuszowa osiemdziesięciolecia Profesora Edwarda Potkowskiego*, red. P. Tańkowski, [online] <https://>

www.academia.edu/20171482/Exemplis_discimus_-_ksi%C4%99ga_jubileuszowa_osiemdziesi%C4%99ciolecia_Profesora_Edwarda_Potkowskiego, Lublin 2015, s. 64–107.

- Jaglarz M., *Stryjeńska. Portret ze słów. Katalog wystawy*, Kraków 2015.
- U. Klatka, *Protestowanie jest obowiązkiem...*. List Elizy Orzeszkowej do Maryli Wolskiej w sprawie pisowni, „Ruch Literacki” 56, 2015, nr 3 (330), s. 319–326.
- U. Klatka, *Listy Feliksa Wrotnowskiego do Eustachego Januszkiewicza z lat 1859–1868*, „Sztuka Edycji. Studia Tekstologiczne i Edytorskie” 7, 2015, nr 1, s. 125–160.
- Korczyńska I., *Jak nas widzą z daleka. O książce: Medieval Art, Architecture and Archaeology in Cracow and Lesser Poland*, „Kwartalnik Architektury i Urbanistyki PAN” LX, 2015, z.1, s. 81–91.
- Krajcarz J., *Osmańskie i tureckie cmentarze wojenne w świecie – дума i pamięć potomnych*, [w:] *Historia – Pamięć – Tożsamość w edukacji humanistycznej. Pamięć człowieka, pamięć miejsca, miejsca pamięci. Studia historyczno-antropologiczne*, red. B. Popiołek, A. Chłosta-Sikorska, A. Słaby, Kraków 2015, s. 463–474.
- Krajcarz J., (współred. A. Bartczak, M. Kusak), *Imperium Osmańskie w oczach Europy. Turcja w dobie renesansu*, Kraków 2015.
- Krajcarz J., (współred. P. Siwiec), *Orientalia w „Zbiorze potrzebniejszych wiadomości porządkiem alfabety ułożonych” Ignacego Krasickiego*, Kraków 2015.
- Kurek B., *Sześćdziesiąt lat pracy Józefa Ignacego Kraszewskiego w zestawieniu bibliograficznym Karol Estreichera*, [w:] *Kraszewski i nowożytność. Studia*, red. K. Czajkowski, A. Janicka, Ł. Zabielski, Białystok 2015, s. 203–223.
- Kurek B., *Teatr im. Wojciecha Bogusławskiego na kartkach pocztowych w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej*, „Blżej Biblioteki. Pismo bibliotekarzy Wielkopolski południowo-wschodniej” 2015, nr 1(4), s. 18–19.
- Kusak M., *50 Lat Katedry i Kliniki Pediatrycznej Wydziału Lekarskiego UJ Collegium Medicum*, Kraków 2015.
- Partyka J., *Pergamin, skóra, papier. Oprawy ksiąg z biblioteki kamedułów z krakowskich Bielan*, [w:] *Tegumentologia polska dzisiaj*, red. A. Wagner, Toruń 2015, s. 261–275.
- Pietrzyk Z., *Elenco delle opere di Niccolò Machiavelli nella Biblioteca Jagiellonica*, [w:] *Il Commento di Konstanty Grzybowski a „Il Principe” di Niccolò Machiavelli. Saggi e studi*, red. W. Kozub-Ciembroniewicz, S. Bielański, M. Kiwior-Filo, Kraków 2015, s. 141–146.
- Pietrzyk Z., *Marek Wajsbłum (1903–1962)*, [w:] *Uczeni żydowskiego pochodzenia we współczesnych dziejach Uniwersytetu Jagiellońskiego*, red. A. Obrębski, R. Włodek, Kraków 2014 [wyd. 2015], s. 275–283.
- Pietrzyk Z., *Wiktor Rudolf Ormicki (1898–1941)*, [w:] *Uczeni żydowskiego pochodzenia we współczesnych dziejach Uniwersytetu Jagiellońskiego*, red. A. Obrębski, R. Włodek, Kraków 2014 [wyd. 2015], s. 171–157.
- Pietrzyk Z., *Wiktor Weintraub (1908–1988)*, [w:] *Uczeni żydowskiego pochodzenia we współczesnych dziejach Uniwersytetu Jagiellońskiego*, red. A. Obrębski, R. Włodek, Kraków 2014 [wyd. 2015], s. 285–293.

- Pietrzyk Z., *Zofia Ameisenowa (1897–1967)*, [w:] *Uczeni żydowskiego pochodzenia we współczesnych dziejach Uniwersytetu Jagiellońskiego*, red. A. Obrębski, R. Włodek, Kraków 2014 [wyd. 2015], s. 69–75.
- Pietrzyk Z., *Zofia Stryjeńska...*, [w:] *Stryjeńska. Portret ze słów. Katalog wystawy*, Kraków 2015, s. 3–4.
- Pyplacz J., *When Legends Come Alive. A Reading of Lucan's „Pharsalia”*, Kraków 2015.
- Sobańska A., *Ostatni list*, „Alma Mater” IV–V, 2015, nr 173–174, s. 48–49.
- Świeboda W., Nabiałek K., Zdanek M., *Katalog zbioru dokumentów pergaminowych Biblioteki Jagiellońskiej*, t. 1: *Katalog dokumentów*, Kraków 2014 [wyd. 2015].
- Świeboda W., Nabiałek K., Zdanek M., *Katalog zbioru dokumentów pergaminowych Biblioteki Jagiellońskiej*, t. 2: *Ilustracje i indeks*, Kraków 2014 [wyd. 2015].
- Tytko M.M., [Rev.:] *A gdy na wojenkę szli Ojczyźnie służyć...: pieśni i piosenki żołnierskie z lat 1914–1918: antologia*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 331–333.
- Tytko M.M., [Rev.:] Adam Glikzman, *Małopolska w hołdzie księdzu Jerzemu: katalog wystawy*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 297–298.
- Tytko M.M., [Rev.:] Aleksander Klotz, *Zapiski konspiratora 1939–1945*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 165–166.
- Tytko M.M., [Rev.:] Andrzej Rybicki, *Uniwersytecka księga katyńska: pamięci pracowników naukowych Uniwersytetu Jagiellońskiego zamordowanych wiosną 1940 roku przez NKWD*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 269–271.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Antypolska akcja nacjonalistów ukraińskich w Małopolsce Wschodniej w świetle dokumentów Rady Głównej Opiekuńczej 1943–1944*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 185–187.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Antypolska akcja nacjonalistów ukraińskich w Małopolsce Wschodniej i na Wołyniu w świetle dokumentów Rady Głównej Opiekuńczej 1943–1944: zestawienie ofiar*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 219–222.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Archiwum Adama Bienia: Akta narodowościowe (1942–1944)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 363–365.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Bij bolszewika! Rok 1920 w przekazie historycznym i literackim*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 335–338.
- Tytko M.M., [Rev.:] Bogumiła Gurba, *„Solidarność” w Gliniku – Gorlicach 1980–1989*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 153–154.

- Tytko M.M., [Rev.:] Bogusław Dąbrowa-Kostka, *Generalowi dziękujemy: stan wojenny: 13 grudnia 1981*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 321–322.
- Tytko M.M., [Rev.:] Bronisław Konieczny, *Mój wrzesień 1939: pamiętnik z kampanii wrześniowej spisany w obozie jenieckim*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 141–142.
- Tytko M.M., [Rev.:] Czesław E. Blicharski, *W służbie mojej Małej Ojczyźnie Tarnopolem zwanej*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 237–240.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Czy ktoś przebiję ten mur?: sprawa Stanisława Pyjasa*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 157–159.
- Tytko M.M., [Rev.:] Danuta Wraga-Ruszkiewicz, *Czas lęku i nadziei*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 145–146.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Dokumenty uczestników Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela w Polsce 1977–1981*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 213–214.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Droga do wolności żołnierzy Brygady Świętokrzyskiej Narodowych Sił Zbrojnych [1944–1945]: wystawa w Bibliotece Jagiellońskiej Kraków 20 X–20 XI 2005*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 301–302.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Drugi obieg wydawniczy w Polsce w latach 1976–1990 w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej: wystawa w Bibliotece Narodowej im. Małżydasa w Wilnie [28 IV – 9 V 1994]*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 347–348.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Duszpasterstwo Hutników: 30 lat w służbie Bogu, ludziom i „Solidarności”*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 323–324.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Działalność społeczna 2. Korpusu Polskich Sił Zbrojnych 1945–1946: sprawozdanie płk. Kazimierza Buterlewicza*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 305–306.
- Tytko M.M., [Rev.:] *9. Pułk Strzelców Konnych im. gen. Kazimierza Pułaskiego w kampanii wrześniowej 1939 roku: wspomnienia i relacje*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 161–162.

- Tytko M.M., [Rev.:] *19 lat Małopolskiej Solidarności: wystawa dokumentalna: 25.09–9.10.1999: Biblioteka Jagiellońska*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 257–258.
- Tytko M.M., *Elementy teorii człowieka w koncepcji wychowawczej ks. Franciszka Karola Blachnickiego. Część 2*, „Kultura i Wychowanie: Międzynarodowe elektroniczne czasopismo naukowe” 5, 2015, nr 1 (9), styczeń–czerwiec 2015, s. 8–30.
- Tytko M.M., [Rev.:] Eryk Nanke, *Cena bycia innym*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 151–152.
- Tytko M.M., [Rev.:] „Figurant Herzog”: *postać Józefa Herzoga w dokumentach służb bezpieczeństwa PRL*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 291–292.
- Tytko M.M., *Głos w dyskusji o pisarstwie naukowym i metodologii prac badawczych z zakresu pedagogiki*, „Pedagogika Katolicka. Czasopismo Katedry Pedagogiki Katolickiej Wydziału Zamiejscowego Prawa i Nauk o Społeczeństwie KUL w Stalowej Woli” 9, 2015, nr 1 (16), s. 224–228.
- Tytko M.M., *Górecki Henryk Mikołaj*, [w:] *The Encyclopedia of the Bible and Its Reception*, Berlin–Boston 2015, s. 665–668.
- Tytko M.M., [Rev.:] Grzegorz Baziur, *Wierni Polsce Niepodległej: antykomunistyczna konspiracja młodzieżowa w województwie krakowskim w latach 1945–1956*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 233–236.
- Tytko M.M., *Historia dynastii polskich Piastów w patriotycznych bajkach dla dzieci i młodzieży autorstwa Bartłomieja Grabowskiego (od Piasta Kołodzieja po Kazimierza Wielkiego)*, [w:] *Dzieje Piastów polskich opowiedziane w bajkach dla dzieci i młodzieży*, red. E. Przebieracz, Lubliniec 2015, s. 3–13.
- Tytko M.M., *Ikona Świętej Rodziny z Nazaretu*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 385–398.
- Tytko M.M., *Information about the Chief of the International Scholarly Council of Religious and Sacred Poetry [in English]: Informacja o Przewodniczącym Międzynarodowej Rady Naukowej „Religious and Sacred Poetry” [po polsku]: Informace o předsedovi Mezinárodní vědecké rady Religious and Sacred Poetry [in Czech] Informácie o predsedovi Medzinárodnej vedeckej rady Religious and Sacred Poetry [in Slovak]: Інформація о Председателе Международного Научного Совета Religious and Sacred Poetry [in Russian]: Інформація про Голову Міжнародної Наукової Ради Religious and Sacred Poetry [in Ukrainian]: Звєстки пра Старшыні Міжнароднага навуковага савета Religious and Sacred Poetry [in Belarusian]*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 419–425.

- Tytko M.M., *Information about Editor-in-Chief and the Secretary of the International Scholarly Board of Religious and Sacred Poetry [in English]: Information about the Chief of the International Scholarly Council of Religious and Sacred Poetry [in Polish]: Informacja o Redaktorze Naczelnym i Sekretarzu Międzynarodowej Rady Naukowej „Religious and Sacred Poetry”*: Informace o šéfredaktorovi a tajemníkovi Mezinárodní vědecké rady Religious and Sacred Poetry: Informácie o šéfredaktorovi a tajomníkovi Medzinárodnej vedeckej rady Religious and Sacred Poetry: Информация о Главном редакторе и секретаре Международного Научного Совета Religious and Sacred Poetry: Інформація про Головного редактора і Секретаря Міжнародної Наукової Ради Religious and Sacred Poetry: Звєстки пра галоўнага рэдактара і Сакратара Міжнароднага навуковага савета Religious and Sacred Poetry, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 426–432.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Inwentarz dokumentów katyńskich przechowywanych w Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 167–168.
- Tytko M.M., [Rev.:] Jacek Majchrowski, *Pierwsza Kompania Kadrowa: portret oddziału*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 203–204, 247–248.
- Tytko M.M., [Rev.:] Jan Pachowski, *Korpus oficerski Legionów Polskich 1796–1807*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 137–138.
- Tytko M.M., [Rev.:] Jan Pachowski, *Słownik biograficzny oficerów Legionów Polskich 1796–1807*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 139–140.
- Tytko M.M., [Rev.:] Jan Rydel, *„Polska okupacja” w północno-zachodnich Niemczech 1945–1948: nieznaną rozdział stosunków polsko-niemieckich*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 147–149.
- Tytko M.M., [Rev.:] Janusz Cisek, *Józef Piłsudski w Krakowie*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 181–182.
- Tytko M.M., [Rev.:] Janusz Cisek, Kamil Stepan, *Lista strat Legionów Polskich 1914–1918*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 205–206.
- Tytko M.M., [Rev.:] *„Jednoosobowy opozycjonista” Franciszek Grabczyk*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 199–200.
- Tytko M.M., [Rev.:] Jerzy Adam Radomski, *Demobilizacja Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w latach 1945–1951*, „Religious and Sacred Poetry: An International

Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 225–228.

- Tytko M.M., [Rev.:] Jerzy Mikołajewski, „Sulima”, *Więzień śledczy nr 1025*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 285–286.

- Tytko M.M., [Rev.:] *Józef Herzog: Żołnierz Niepodległości: wspomnienia i dokumenty*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 229–230.

- Tytko M.M., [Rev.:] Julian Kwiek, *Grudzień 1970 roku w Krakowie w świetle dokumentów: przebieg wydarzeń i konsekwencje*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 243–244.

- Tytko M.M., [Rev.:] *Kadrowiacy o sobie*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 293–294.

- Tytko M.M., [Rev.:] *Katalog druków zwartych drugiego obiegu wydawniczego 1976–1990 ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 283–284.

- Tytko M.M., [Rev.:] *Kim byłeś? Gdzie jesteś?: losy powstańców warszawskich w dokumentach: wystawa ze zbiorów Muzeum Armii Krajowej*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 281–282.

- Tytko M.M., [Rev.:] *Kłamstwo katyńskie: katalog wystawy: 8 kwietnia–15 maja 2000*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 273–276.

- Tytko M.M., *Koncepcja edukacyjnego przewodnika i katalogu rozproszonych solidariorów*, [w:] *Otwarte usta: wolność czy zadanie?*, red. J. Zimny, Stalowa Wola 2015, s. 915–929.

- Tytko M.M., [Rev.:] Ks. Szymon Fedorowicz, *Pułkownik Barta: patriotyczna i niepodległościowa działalność pułkownika Przemysława Barthel de Weydenthal (1893–1919)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 245–246.

- Tytko M.M., *Kustosz dyplomowany jako nauczyciel akademicki: studium przypadku*, [w:] *Autorytet: wartość czy fikcja?*, red. J. Zimny, Stalowa Wola 2015, s. 239–276.

- Tytko M.M., [Rev.:] *Kwestia ukraińska i eksterminacja ludności polskiej w Małopolsce Wschodniej w świetle dokumentów Polskiego Państwa Podziemnego 1942–1944*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 195–197.

- Tytko M.M., [Rev.:] Lech Mastalski, *Oficerowie Częstochowskiej 7 Dywizji Piechoty zamordowani na Wschodzie w 1940 roku: noty biograficzne*, „Religious and Sa-

cred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 303–304.

- Tytko M.M., [Rev.:] Lucyna Kulińska, *Działalność terrorystyczna i sabotażowa nacjonalistycznych organizacji ukraińskich w Polsce w latach 1922–1939*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 313–316.

- Tytko M.M., [Rev.:] Maciej Korcuć, Apolonia Ptak, *Żołnierze porucznika Wądolnego: z dziejów niepodległościowego podziemia na ziemi wadowickiej 1945–1947*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 163–164.

- Tytko M.M., *Майор, профессор Стефан Шуман в боях за независимость Польши (1939–1945)* [Major, professor Stefan Šuman v bojâh za nezavisimost’ Pol’shi (1939–1945)], [w:] „Я должен вспомнить – это было...: К 70-летию Великой Победы”, red. A. Stepanova, Dniepropietrowsk 2015, s. 463–500.

- Tytko M.M., [Rev.:] *Marzec 1968 w Krakowie w dokumentach*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 211–212.

- Tytko M.M., [Rev.:] Mieczysław Wojciechowski, *Tam została moja młodość: opowieść wołyńska*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 307–308.

- Tytko M.M., [Rev.:] *Musicie być mocni! Musicie być wierni! Katalog wystawy 2 czerwca–30 lipca 2004*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 295–296.

- Tytko M.M., [Rev.:] *Na Wschód z NKWD. Lwów – Tas-Bulak 1940–1946: Wspomnienia i zapiski deportowanych Marii, Heleny i Łucji Nuckowskich*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 319–320.

- Tytko M.M., *Niemiec w literaturze polskiej XIX wieku*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 377–382.

- Tytko M.M., *O „Poezji Religijnej i Sakralnej” (9)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 43–46.

- Tytko M.M., [Rev.:] *O problemach związanych z opracowaniem bibliograficznym wydawnictw drugiego obiegu*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 353–355.

- Tytko M.M., *O rękopisie „Fraszki z podwórka” Wacława Sadowskiego*, „Pedagogika Katolicka. Czasopismo Katedry Pedagogiki Katolickiej Wydziału Zamiejscowego Prawa i Nauk o Społeczeństwie KUL w Stalowej Woli” 9, 2015, nr 1 (16), s. 222–223.

- Tytko M.M., [Rev.:] *Opozycja małopolska w dokumentach 1976–1980*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 179–180.
- Tytko M.M., [Rev.:] Piotr Andrzej Kalisz, *Z krakowskich Oleandrów do Niepodległości*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 325–327.
- Tytko M.M., [Rev.:] Piotr Hubiak, *Belina i jego ulani*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 175–177.
- Tytko M.M., [Rev.:] „*Pokój z Sowietami spiszem bagnetami!*”: *antologia poezji patriotyczno-wojennej lat 1918–1922*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 343–346.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Polacy w Krasnojarskim Kraju: wystawa: Biblioteka Jagiellońska 28 X–5 XI 1999*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 259–261.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Polska prasa konspiracyjna pod okupacją sowiecką (1944–1949): katalog zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 359–360.
- Tytko M.M., [Rev.:] Remigiusz Kasprzycki, *Opozycja polityczna w Krakowie w latach 1988–1989*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 287–289.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Rok 1914 w dokumentach i relacjach*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 201–202.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Rozkazy dzienne Brygady Świętokrzyskiej Narodowych Sił Zbrojnych 1944–1945*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 183–184.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Rozkazy dzienne Brygady Świętokrzyskiej Narodowych Sił Zbrojnych – I Grupy Kompanii Wartowniczych 1946*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 223–224.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Ruch Wolnych Demokratów 1975–1980: wybór dokumentów*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 189–190.
- Tytko M.M., [Rev.:] Ryszard Rybka, Kamil Stepan, *Awanse oficerskie w Wojsku Polskim 1935–1939*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 191–194.

- Tytko M.M., [Rev.:] Ryszard Rybka, Kamil Stepan, *Rocznik oficerski 1939: stan na dzień 23 marca 1939*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 207–210.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Solidarność: kruszenie muru: katalog wystawy, 8 listopada–13 grudnia 2000*, Instytut Jana Pawła II, Kraków, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 277–280.
- Tytko M.M., [Rev.:] „*Solidarność*” *małopolska 1980–1981: wybór dokumentów*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 215–216.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Solidarność małopolska w podziemiu*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 339–341.
- Tytko M.M., [Rev.:] „*Solidarność*” *Uniwersytetu Jagiellońskiego 1980–1989: wybór dokumentów*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 231–232.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Sport w Krakowie 1939–1945: dokumenty i fotografie ze zbiorów Stanisława Chemicza: wystawa*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 299–300.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Sprawiedliwości sowieckiej ciąg dalszy: dokumenty lagrowe Kazimierza Zamorskiego*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 361–362.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Sprawozdanie z realizacji projektu badawczego „Dokumenty Niezależnego Ruchu Wydawniczego w Zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej”*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 349–350.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Stan wojenny w Małopolsce: relacje i dokumenty*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 367–368.
- Tytko M.M., [Rev.:] Stanisław Markowski, *Bądź wierny, idź! Pieśni wolności: Lechoń: Baczyński: Herbert: Narbutt: Baliński: i inni*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 251–256.
- Tytko M.M., [Rev.:] *Stasi. Strażnik komunistycznego reżimu: Wystawa ze zbiorów Urzędu Pełnomocnika Rządu Federalnego do Spraw Materiałów Służb Bezpieczeństwa byłej Niemieckiej Republiki Demokratycznej [tzw. Urząd Gaucka]: Katalog wystawy 13 czerwca – 2 lipca 2000*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 265–268.

- Tytko M.M., [Rev.:] *Stawialiśmy opór...: antykomunistyczne organizacje młodzieżowe w Małopolsce w latach 1944–1956*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 309–311.
- Tytko M.M., [Rev.:] Stefan Maciejewski, *Wojna polsko-polska: dziennik 1980–1983*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 217–218.
- Tytko M.M., [Rev.:] Tadeusz Furgalski „Wyrwa” *Dziennik 1913–1916*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 241–242.
- Tytko M.M., *Teatr (dramat) w koncepcji Stefana Szumana*, [w:] *Divadlo v české a polské literatuře: sborník z mezinárodní vědecké konference: [Opava 15–16 listopadu 2005] = Teatr w literaturze czeskiej i polskiej: materiały z międzynarodowej konferencji naukowej: [Opawa 15–16 listopada 2005]*, Opava 2015, s. 30–37, [online] <https://literaturanasl.files.wordpress.com/2015/04/divadlo.pdf> [dostęp: 05.05.2015].
- Tytko M.M., [Rev.:] *Testament Polski Walczącej*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 369–370.
- Tytko M.M., *Tropy stylistyczne w poezji religijnej (liryce chrześcijańskiej)*, [w:] *Cicha modlitwa nadziei. Pokłosie V Międzynarodowego Konkursu Jednego Wiersza o Puchar Wydawnictwa św. Macieja Apostoła*, oprac. E. Przebieracz, Lubliniec 2015, s. 87–112.
- Tytko M.M., *Uniosceptyczna patriotyczna koncepcja Stanisława Papieża, Piotra Döerre’go* [!], „Pedagogika Katolicka: Czasopismo Katedry Pedagogiki Katolickiej Wydziału Zamiejscowego Prawa i Nauk o Społeczeństwie KUL w Stalowej Woli” 9, 2015, nr 2 (17) s. 118–131.
- Tytko M.M. [Rev.:] Wacława Milewska, Maria Zientara, *Sztuka Legionów Polskich i jej twórcy 1914–1918*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 143–144.
- Tytko M.M., [Rev.:] Waldemar Grabowski, *Policja w planach Delegatury Rządu RP na Kraj*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 357–358.
- Tytko M.M., [Rev.:] Władysław Zawisłak, *Na jej zew... Relacje i konfrontacje po latach*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 317–318.
- Tytko M.M., [Rev.:] Władysław Zawisłak, *Wielka próba: wspomnienia więźnienne 1946–1949*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 173–174.
- Tytko M.M., [Rev.:] Wojciech Sawicki, *Raport Kiszczaka dla Moskwy, czyli czego nie powiedział minister Widacki*, „Religious and Sacred Poetry: An International Qu-

arterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 169–171.

- Tytko M.M., [Rev.:] *Wybory '89 w Krakowie: wspomnienia, relacje i dokumenty z kampanii wyborczej Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 263–264.

- Tytko M.M., *Wychowanie patriotyczne w Polsce współczesnej: (wybrane zagadnienia)*, „Pedagogia Ojcostwa: Czasopismo Instytutu Medycznego im. Jana Pawła II w Szczecinie” 6, 2015, nr 1 (10), s. 75–114.

- Tytko M.M., *Wychowawcze aspekty w chrześcijańskiej filozofii kultury Mikołaja Bierdiajewa*, „Pedagogika Katolicka. Czasopismo Katedry Pedagogiki Katolickiej Wydziału Zamiejscowego Prawa i Nauk o Społeczeństwie KUL w Stalowej Woli” 9, 2015, nr 1 (16), s. 180–201.

- Tytko M.M., [Rev.:] *Wydawnictwa drugiego obiegu w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej: katalog: wydawnictwa ciągle, cz. 1: 1976–VIII 1980*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 351–352.

- Tytko M.M., *Wydawnictwa Fundacji Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego (opublikowane w latach 1998–2014): wybrane publikacje na temat niepodległości pisane przez współpracowników Fundacji CDCN (1989–2014)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, nr 1 (9), s. 131–134.

- Tytko M.M., [Rev.:] *Zakopiańska „Solidarność” 1980–1989*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 371–373.

- Tytko M.M., *Запрошення до співпраці з міжнародним науковим журналом „Релігійна і сакральна поетика: релігія, культура й освіта” [Zaprošennâ do spîvpraci z mižnarodnim naukovim žurnalom „Religijna i sakral'na poetika: religija, kul'tura j osvita”]*, „Masova komunikaciâ: istoriâ, s'ogodennâ, perspektivi” 3, 2014 [2015], № 5–6 (5), s. 126–129.

- Tytko M.M., [Rev.:] *Zbiór dokumentów pplk. Edmunda Charaszkiwicza*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 3, 2015, Vol. 1 (9), January–February–March 2015, s. 155–156.

KONTAKTY NAUKOWE Z BIBLIOTEKAMI I INSTYTUCJAMI KRAJOWYMI

Jak co roku Biblioteka Jagiellońska utrzymywała ścisłe kontakty naukowe z wieloma bibliotekami i instytucjami krajowymi.

W październiku 2015 roku pracownicy Oddziału Opracowania Zbiorów zaangażowani byli w organizację III Seminarium Członków Zarządów Okręgu Małopolskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na temat przyszłości opracowania przedmioto-

wego. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Centrum NUKAT w Warszawie i Biblioteki Narodowej.

Kontynuowano również współpracę w ramach Zespołu Konsultacyjnego języka haseł przedmiotowych KABA przy Centrum NUKAT, opiniując bieżące problemy. W merytorycznych dyskusjach aktywny udział brała mgr Anna Pawica – pracownik Sekcji Opracowania Przedmiotowego Oddziału Opracowania Zbiorów. Mgr Beata Urbaniak uczestniczyła w pracach Zespołu ds. Rozwoju Deskryptorów Biblioteki Narodowej.

Bibliotekarze UJ współkatalogujący w Komputerowym Katalogu Zbiorów Bibliotek UJ uczestniczą jednocześnie we współkatalogowaniu w narodowym katalogu centralnym NUKAT, we współtworzeniu którego uczestniczy 100 bibliotek krajowych. Udział bibliotekarzy UJ przedstawia się następująco:

Typ rekordu	NUKAT (ogólna liczba rekordów)	UJ (liczba rekordów utworzonych przez bibliotekarzy UJ)
Rekordy bibliograficzne dla druków zwartych	3 133 384	485 154
Rekordy bibliograficzne dla wydawnictw ciągłych	93 524	19 405
Rekordy kartoteki haseł wzorcowych – hasła opisu bibliograficznego	2 182 550	405 815
Rekordy kartoteki haseł wzorcowych – hasła przedmiotowe jhp KABA + hasła przedmiotowe rozwinięte jhp KABA	2 004 029	145 991

Wielu pracowników Biblioteki czynnie uczestniczyło w pracach różnorodnych komisji i instytucji o charakterze ogólnopolskim.

Dyrektor BJ, prof. Zdzisław Pietrzyk, nadal pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Rady ds. Narodowego Zasobu Bibliotecznego oraz przewodniczącego kilku rad naukowych: Rady Naukowej Biblioteki Narodowej w Warszawie, Rady Naukowej Biblioteki Naukowej PAU-PAN w Krakowie, Rady Programowej Książnicy Cieszyńskiej oraz Rady Naukowej Biblioteki Międzynarodowego Centrum Kultury w Krakowie. Kolejny już rok był też członkiem Krajowej Rady Bibliotecznej.

Dr Jerzy Grygiel był członkiem Zespołu Dziejów Czech i Stosunków Polsko-Czeskich Komitetu Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk oraz Komisji Środkowo-europejskiej Polskiej Akademii Umiejętności. Mgr Izabela Korczyńska była członkiem Stowarzyszenia Historyków Sztuki – Oddział Kraków. W pierwszym kwartale roku 2015 mgr Zbigniew Koziński (kierownik Oddziału Zbiorów Specjalnych) kontynuował uczestnictwo w rozpoczętych w 2014 roku pracach eksperckich w Instytucie Badań Edukacyjnych w Warszawie, dotyczących wzorcowego opisanie kwalifikacji dla zawodu biblio-

tekarza, zgodnie ze wstępnym standardem opisu kwalifikacji do Krajowej Ramy Kwalifikacji. W wyniku przeprowadzonych prac zespół ekspercki ostatecznie stworzył opisy kwalifikacji dla: bibliotekarza publicznego, nauczyciela bibliotekarza, bibliotekarza cyfrowego, bibliotekarza dziedzinowego zbiorów naukowych i dla bibliotekarza zbiorów specjalnych.

Mgr Żaneta Kubic aktywnie uczestniczyła w pracach Komitetu Technicznego nr 242 ds. Informacji i Dokumentacji Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Mgr Leszek Szafrąński współpracował z Zespołem Doradczym ds. Opracowania Strategii Otwartego Dostępu do Treści Naukowych, uczestniczył też w pracach Stałej Rektorskiej Komisji ds. Informatyzacji Uczelni oraz Rady Nadzorującej Centrum Rozwoju Systemów Zintegrowanych Uniwersytetu Jagiellońskiego. Od marca 2015 roku co miesiąc brał udział w posiedzeniach Senackiej Komisji ds. Finansowania Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej, której przewodniczy Prorektor UJ ds. Badań Naukowych i Funduszy Strukturalnych, prof. dr hab. Stanisław Kistryn. Na spotkaniach tych L. Szafrąński przedstawiał na bieżąco sprawy związane z rozbudową Repozytorium UJ i eksportem danych do Polskiej Bibliografii Naukowej. Dr Marek M. Tytko był członkiem Środkowoeuropejskiego Stowarzyszenia Filozofii Wychowania w Pradze (Central European Philosophy of Education Society).

Pracownicy Biblioteki brali również aktywny udział w konferencjach i sesjach naukowych:

- mgr Ewa Amghar – VII Konferencja Korporacji Bibliotekarzy Wrocławskich „Biblioteki we współczesnym systemie prawnym Polski i Unii Europejskiej” (Wrocław, grudzień 2015);
- mgr Ewa Amghar, mgr Katarzyna Cieślik – konferencja „Elektroniczny obieg informacji w firmie” (Kraków, maj 2015);
- mgr Ewa Amghar, mgr Ewa Dąbrowska, mgr Krystyna Tracz – konferencja „Bezpieczeństwo w bibliotece II” (Chorzów, styczeń 2015);
- mgr Ewa Amghar, mgr Katarzyna Cieślik, mgr Ewa Dąbrowska Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Człowiek w świecie informacji” – „Kultura informacyjna w ujęciu interdyscyplinarnym. Teoria i praktyka” (Katowice, Kraków, październik 2015);
- mgr Ewa Amghar, mgr Krystyna Tracz – VII Konferencja Korporacji Bibliotekarzy Wrocławskich „Niematerialne zasoby bibliotek oraz udział bibliotekarzy w ich tworzeniu” (Wrocław, listopad 2015);
- mgr Paweł Barcik, mgr Marzanna Baś, mgr Ewa Dąbrowska, mgr Żaneta Kubic, mgr Katarzyna Nosal, mgr Renata Turkiewicz, mgr Justyna Wolan – III Seminarium Okręgu Małopolskiego SBP „Z polskiego na nasze – perspektywy rozwoju opracowania przedmiotowego w Polsce” (Kraków, październik 2015);
- mgr Marzanna Baś, mgr Elżbieta Kopyś, mgr Aleksandra Prokop-Kacprzak – konferencja „Systemy biblioteczne nowej generacji. Platformy usług” (Gliwice, październik 2015);
- mgr Barbara Bułat – konferencja „Dybuk. Na pograniczu dwóch światów” (Gdańsk, listopad 2015);

- mgr Krzysztof Frankowicz – konferencja „Innowacje w kulturze na przestrzeni dziejów” – referat *Zainicjowanie i znaczenie studiów nad językiem i literaturą grecką na przełomie XV i XVI wieku w Akademii Krakowskiej* (Kraków, październik 2015);
- mgr Bogna Górniak – konferencja „Nauki ścisłe i zabytki” (Kraków, wrzesień 2015); sesja naukowa „Konserwacja i badania dokumentów uwierzytelnionych pieczęciami” (Wrocław, grudzień 2015);
- dr Sebastian Grudzień – konferencja międzynarodowa „200. rocznica powołania Towarzystwa Naukowego Krakowskiego” (Kraków, grudzień 2015);
- mgr Joanna Hoły – konferencja „Biblioteka w przestrzeni edukacyjnej. Projektowanie informacji” – referat *Bibliografie cyfrowe – skatalogowany fragment Internetu* (współautor Jadwiga Wichman) (Kraków, maj 2015);
- dr Teresa Kaźmierczyk – konferencja „Katalogowanie czasopism w katalogu NUKAT” (Poznań, wrzesień 2015);
- mgr Izabela Korczyńska – seminarium naukowe „Sebastian Sierakowski a architektura ziem polskich na przełomie XVIII i XIX wieku” (Kraków, grudzień 2015);
- dr Julia Krajcarz – konferencja „Sztuka stroju, strój w sztuce” – referat *Elementy stroju derwiszów w aranżacji siedzib bractw sufickich* (Warszawa, styczeń 2015); VII Ogólnopolska Konferencja Turkologiczna – referat *Współczesne wykorzystanie dawnych siedzib bractw sufickich w Stambule* (Poznań, czerwiec 2015); konferencja „Osmański Orient w kulturze Renesansu” – referat *Osmańskie meczety w wybranych przykładach literatury staropolskiej XVI i XVII wieku* (Kraków, czerwiec 2015);
- mgr Anna Krzak – konferencja międzynarodowa „Literatura i sztuki. Prawa autorskie zastrzeżone” (Kraków, czerwiec 2015);
- mgr Żaneta Kubic – konferencja „Deskryptory Biblioteki Narodowej. Propozycja zmian w opracowaniu zbiorów bibliotecznych w dobie sieci semantycznej” (Warszawa, kwiecień 2015); konferencja „Systemy biblioteczne nowej generacji. Platformy usług” (Gliwice, październik 2015); konferencja „Sebastian Sierakowski a architektura ziem polskich na przełomie XVIII i XIX wieku” – referat *Nic droższego nad taki skarb. Kolekcja książek Sebastiana Sierakowskiego w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej* (Kraków, grudzień 2015);
- mgr Monika Mydel – konferencja „Normalizacja informacji i dokumentacji – tradycja i współczesność” (Warszawa, marzec 2015);
- dr Lucyna Nowak – Ogólnopolskie Spotkanie Edytorów (Lublin, wrzesień 2015);
- dr Jacek Partyka – konferencja międzynarodowa „Klasztor w muzyce” – referat *Starodruki muzyczne proveniencji klasztornej w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej* (Częstochowa, maj 2015);
- prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk – konferencja „Staropolskie podróżowanie” – referat *Relacja z podróży jezuita Bartłomieja Nataniela Wąsowskiego* (Gniezno, kwiecień 2015); konferencja „Kultura i jej rozwój a muzykowanie zespołowe i zmiany w szkolnictwie artystycznym” – referat *Zbiory muzyczne pod kluczem... wiolinowym* (Dobczyce, listopad 2015);

- mgr Aleksandra Prokop-Kacprzak – konferencja „Zintegrowana Platforma Polskich Czasopism Naukowych Mercuriusz” (Warszawa, wrzesień 2015);
- mgr Anna Rychter – konferencja „Nauki ścisłe i zabytki” (Kraków, wrzesień 2015); sesja naukowa „Konserwacja i badania dokumentów uwierzytelnionych pieczęciami” (Wrocław, grudzień 2015);
- mgr Bartłomiej Siedlarz – X Warsztaty „Biblioteki cyfrowe” – referat *Metody prezentacji publikacji cyfrowych: doświadczenia, problemy, perspektywy* (współautor: Remigiusz Lis, Tomasz Kalota, Marcin Szala, Marcin Werla) (Poznań, kwiecień 2015);
- mgr Leszek Szafrąński – konferencja szkoleniowa „Polska Bibliografia Naukowa w kontekście obowiązków sprawozdawczych jednostek naukowych na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie Systemu Informacji o Nauce 2015” (Warszawa, wrzesień 2015);
- mgr Aleksandra Szalla-Kleemann – konferencja „Nauki ścisłe i zabytki” (Kraków, wrzesień 2015); konferencja „Praktyczne realizacje prac konserwatorskich w bibliotekach polskich” – referat *Zagadnienia techniczne i etyczne oraz terminologia, związane z problematyką konserwacji zbiorów specjalnych w Bibliotece Jagiellońskiej* (Warszawa, październik 2015);
- mgr Krystyna Tracz – konferencja „Biblioteka – priorytety i pomysły. XI Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego” (Dąbrowa Górnicza, marzec 2015);
- dr Marek M. Tytko – X Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Duchowość Klasztorów Polskich: Przekaz i Komunikacja”: „Nie giąć wszystkiego pod jedną formę... Zmartwychwstańcy – ku duchowemu odrodzeniu społeczeństwa (w 175. rocznicę śmierci Sługi Bożego Bogdana Jańskiego)” (Kraków, luty 2015); XII Konferencja naukowa z cyklu „Duchowość Klasztorów Polskich: Przekaz i Komunikacja”: „Sługa Boży Bogdan Jański: doświadczenie duchowe i projekt społeczny (z okazji 175. rocznicy śmierci)” (Kraków, październik 2015);
- mgr inż. Tomasz Zacharski – sesja naukowa „Konserwacja i badania dokumentów uwierzytelnionych pieczęciami” (Wrocław, grudzień 2015).

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

W 2015 roku Biblioteka Jagiellońska kontynuowała również swoją współpracę z bibliotekami zagranicznymi.

Na początku maja mgr Marzanna Baś (pracownik Oddziału Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej) i mgr Elżbieta Kopyś (pracownik Oddziału Gromadzenia Zbiorów) w ramach programu Erasmus+ odbyły praktykę w Centrum Badań i Zasobów Nauki (Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació) w Barcelonie, będącym w istocie Biblioteką Uniwersytetu Barcelońskiego. W skład struktury organizacyjnej tegoż Centrum wchodzi 7 jednostek centralnych oraz 17 odrębnych bibliotek zlokalizowanych w różnych częściach Barcelony przy poszczególnych wydziałach uniwersytetu. W ramach praktyki panie zapoznały się ze specyfiką pracy 4 jednostek centralnych

oraz 4 samodzielnych bibliotek: CRAI Biblioteca de Lletres, CRAI Reserva, CRAI Biblioteca de Biologia, CRAI Pavelló de la Republica.

Również w ramach programu Erasmus+ w drugiej połowie maja mgr Magdalena Kaczor (pracownik Oddziału Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej) oraz mgr Małgorzata Kusak (pracownik Oddziału Organizacji) przebywały w Bibliotece Uniwersytetu w Kordobie (Hiszpania). Program szkolenia był bardzo zróżnicowany. W pierwszym dniu pobytu obie panie zostały bardzo dokładnie zapoznane z Biblioteką Główną, która stanowi centrum położonego na obrzeżach Kordoby Campusu de Rabanales. Obejrzały również kampus uniwersytecki, jego budynki reprezentacyjne oraz sale wykładowe. Drugiego dnia zaprezentowano najważniejsze aspekty funkcjonowania Biblioteki – omówiono stronę internetową, sposoby pracy z czytelnikiem, szeroki wachlarz szkoleń użytkowników, e-zasoby, wypożyczenia międzybiblioteczne oraz mniej naukowe aktywności: konkurs literacki na utwór o życiu uczelni i prywatne strony pracowników uniwersytetu. W ostatnich trzech dniach pobytu szkolenie odbyło się w pięciu bibliotekach wydziałowych, zlokalizowanych w różnych miejscach (poza kampusem) na terenie całego miasta: w Bibliotece Prawa (Derecho), Bibliotece Nauk o Pracy (Ciencias del Trabajo), Bibliotece Filozofii i Literatury (Filosofía y Letras), Bibliotece Medycyny i Pielęgniarstwa (Medicina y Enfermería) i Bibliotece Nauk o Edukacji (Ciencias de la Educación).

W dniach 17–23 maja 2015 roku dr Julia Krajcarz (pracownik Sekcji Druków Zwartych Oddziału Opracowania Zbiorów) w ramach wymiany bezpośredniej gościła w Bibliotece Uniwersytetu im. Klimenta Ohrydzkiego w Sofii. W trakcie stażu pani J. Krajcarz zapoznała się z historią Biblioteki, jej organizacją i zasadami funkcjonowania. Odwiedziła także kilka bibliotek wydziałowych, w tym biblioteki Wydziału Historii i Filozofii oraz biblioteki Wydziału Orientalistycznego, gdzie mogła przeprowadzić kwerendę w katalogu i przejrzeć interesujące ją materiały. Uczestniczyła również w pokazie dzieł zdigitalizowanych – słowiańskich manuskryptów i starodruków z bułgarskiego klasztoru Zografu w Grecji. Dr J. Krajcarz miała ponadto okazję złożyć wizytę w sąsiadującej z uniwersytetem Bułgarskiej Bibliotece Narodowej im. św. Cyryla i Metodego, gdzie zwiedziła dział digitalizacji, konserwacji oraz dział zbiorów orientalnych.

W dniach 25–29 maja mgr Jarosław Zoppa (pracownik Sekcji Rękopisów Oddziału Zbiorów Specjalnych) w ramach wymiany bezpośredniej odbywał staż w Bibliotece Narodowej Republiki Czeskiej w Pradze. Podczas pięciodniowego pobytu pan J. Zoppa poznał strukturę Biblioteki i zasad udostępniania zbiorów oraz zaznajomił się z działalnością Oddziału Rękopisów i Starodruków, gdzie wykonywał prace zlecone przez koleżanki z Sekcji Rękopisów OZS BJ, które obejmowały między innymi: kolacjonowanie tekstu Stefana de Borbone, *Pantheon miraculorum (Tractatus de diversis materiis praedicalibus recensio et breviata et immutata)* z krakowskiego rękopisu o sygn. 1509 z dwoma rękopisami praskimi o sygn. VIII.G.9 i VI.C. 21, zebranie wiadomości na temat magistra Iohannesa Saxo de Norimberga z kompendiów niedostępnych w Krakowie oraz zebranie informacji o najnowszych publikacjach dotyczących kilku średniowiecznych uczonych praskich (Aernestus de Pardubitz, Mauritius de Praga, Iohannes Silvanus

de Praga OSBCam) i jednego nowożytnego – o. Edmunda Campiona SI. W trakcie wizyty pan J. Zoppa miał również okazję zwiedzić zabytkową część Biblioteki (Salę Barokową, Wieżę Astronomiczną), jak i zabytkową bibliotekę klasztoru premostratensów na Strahovie (z jej słynnymi salami: Teologiczną i Filozoficzną oraz gabinetem osobliwości). Zapoznał się ponadto ze strukturą i organizacją pracy Narodowej Biblioteki Technicznej w Pradze, obejrzał wystawę *Jan Hus. Problém přijmout svobodu*, na której prezentowano około 40 średniowiecznych rękopisów związanych z działalnością tego reformatora religijnego. W czasie wolnym pan Zoppa zwiedził także zabytkowe biblioteki w dwóch niezwykle ważnych dla historii Czech opactwach cysterskich: Wyższy Bród i Złota Korona.

Bibliotekę Narodową w Pradze w ramach wymiany bezpośredniej odwiedził również dyrektor BJ, prof. Zdzisław Pietrzyk, który przebywał w Klementinum w połowie października 2015 roku.

Z Pragi przyjeśliśmy z kolei Petrę Hofbauerową, która podczas tygodniowego pobytu w październiku pracowała samodzielnie w Czytelni Rękopisów. W dniach 23–26 listopada w Bibliotece Jagiellońskiej przebywały kolejne dwie osoby z Biblioteki Narodowej w Pradze – dr Zuzana Petrašková i Eliška Šediva. W trakcie pobytu obie panie odwiedziły Sekcję Zbiorów Muzycznych Oddziału Zbiorów Specjalnych oraz Klinikę Papieru. Uczestniczyły też w zorganizowanym dla nich pokazie zbiorów specjalnych, zwiedziły Muzeum UJ. W ostatnim dniu pobytu odwiedziły Instytut Muzykologii UJ.

W ostatnim tygodniu maja mgr Michał Lewicki (pracownik Sekcji Zbiorów Muzycznych Oddziału Zbiorów Specjalnych) w ramach wymiany bezpośredniej przebywał w Bibliotece Uniwersyteckiej w Jenie (Thüringer Universitäts und Landesbibliothek). W trakcie pobytu zapoznał się szczegółowo z organizacją oddziału zajmującego się zbiorami specjalnymi – uczestniczył między innymi w zorganizowanym dla niego pokazie bardzo cennych XV- i XVI-wiecznych, bogato iluminowanych ksiąg chórowych oraz starych druków muzycznych z muzyką z czasów reformacji. Pan M. Lewicki zwiedził również i zapoznał się z pracą oddziałów odpowiedzialnych za digitalizację oraz oprawę i konserwację zbiorów. Miał także czas na samodzielne zapoznanie się ze zbiorami biblioteki i skorzystanie z interesującej go literatury muzykologicznej. W trakcie pobytu zwiedził też 2 prezentowane w Bibliotece wystawy: ekspozycję poświęconą wybitnemu grafikowi i ilustratorowi Fritzowi Helmuthowi Ehmcke oraz wystawę cymeliów „Hus – Luther – Cranach”, zorganizowaną z okazji 500. rocznicy urodzin Lucasa Cranacha młodszego. Dzięki uprzejmości dyrekcji miał też możliwość odwiedzenia biblioteki Wyższej Szkoły Muzycznej Franza Liszta w Weimarze, z którą uniwersytet w Jenie utrzymuje bliskie kontakty (uczelnie łączy wspólny Instytut Muzykologii, którego główna siedziba, a także biblioteka, znajdują się w Weimarze). Oprócz głównej biblioteki uniwersyteckiej oraz biblioteki muzykologicznej w Weimarze pan Lewicki zapoznał się również z Biblioteką księżnej Anny Amalii, gdzie miał okazję zobaczyć przechowywane w niej rzadkie druki pieśni niemieckich z przełomu XVIII i XIX wieku oraz zabytkową część biblioteki ze słynną salą rokokową. Podczas pobytu w Jenie i w Weimarze pan Michał Lewicki poznał specyfikę tamtejszych bibliotek naukowych i uniwersyteckich, zapoznał

się z profilem przechowywanych w nich muzykaliów, a także uzyskał dostęp do najnowszej literatury muzykologicznej, szczególnie niemieckojęzycznej, która często nie jest dostępna w bibliotekach polskich.

W połowie czerwca mgr Wioleta Jakubas (pracownik Oddziału Opracowania Zbiorów) w ramach Programu Erasmus+ przebywała na pięciodniowym szkoleniu w Bibliotece Uniwersyteckiej w Nikozji (University of Cyprus Library). Podczas pobytu pani W. Jakubas zapoznała się ze strukturą organizacyjną biblioteki, odbyła wizytę w oddziale gromadzenia, w oddziale zbiorów elektronicznych, w oddziale opracowania zbiorów, w oddziale udostępniania, w oddziale wypożyczania międzybibliotecznego oraz w oddziale komputeryzacji. Szczególną uwagę poświęciła specyfice pracy w oddziale opracowania czasopism, gdzie zapoznała się z bazami danych oraz z procesem digitalizacji zbiorów. W trakcie szkolenia zaznajomiła się również z pracą serwisu pomocy dla osób niewidomych oraz z europejskim centrum dokumentacji.

W dniach 22–26 czerwca dr Arkadiusz Knapik (pracownik Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów) i mgr Tomasz Zacharski (kierownik Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów) w ramach wymiany bezpośredniej uczestniczyli w wyjeździe służbowym do Biblioteki Uniwersyteckiej w Wilnie. Celem wyjazdu było nawiązanie współpracy naukowej pomiędzy Biblioteką Jagiellońską a tamtejszą biblioteką, związanej z ewaluacją skuteczności nowej metody dezynfekcji zbiorów oraz jej wpływu na właściwości fizykochemiczne i stan zachowania obiektów, a także ustalenie ram tej współpracy. Wstępna deklaracja chęci podjęcia współpracy, złożona przez obie strony w listopadzie 2014 roku, była efektem udziału obu panów w warsztatach zorganizowanych wówczas w Wilnie, związanych z zagadnieniem ochrony zbiorów bibliotecznych i archiwalnych przed zagrażającymi im zanieczyszczeniami mikrobiologicznymi. Pracownicy BJ chcieli również zapoznać się bliżej z budową instalacji i technologią procesu dezynfekcji zbiorów przy użyciu olejków eterycznych oraz ocenić możliwość adaptacji instalacji wykorzystywanej w Bibliotece Jagiellońskiej do dezynfekcji tlenkiem etylenu, na potrzeby realizacji procesu przy zastosowaniu nowej technologii. W trakcie wizyty w Wilnie panowie mieli okazję zwiedzić pracownie konserwacji oraz pracownie digitalizacji w Bibliotece Uniwersytetu Wileńskiego, w Bibliotece im. Wróblewskich, Bibliotece Narodowej oraz w Archiwum Narodowym, gdzie zapoznali się ze stosowanymi technikami oraz sprzętem, a także wymienili z pracownikami litewskimi posiadane doświadczenie zawodowe. Szczególnie cenna okazała się możliwość poznania parametrów (również jakościowych), watorów, ograniczeń oraz specyfiki działania skanera kołyskowego Qidenus, co pozwoliło na ocenę jego przydatności do realizacji procesu digitalizacji zbiorów BJ w ramach projektu *MKiDN Narodowy Zasób w Bibliotece Jagiellońskiej*.

W późniejszym terminie (w dniach 20–26 września) w Wilnie przebywali również mgr Ewa Dąbrowska (kierownik Oddziału Gromadzenia Zbiorów) oraz Tomasz Parka (pracownik Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów). W trakcie pobytu pracownicy zwiedzili Bibliotekę i historyczny kompleks gmachów uniwersyteckich, zapoznali się z pracą Działu Starodruków i Zbiorów Rzadkich, Działu Rękopisów, Działu Komunikacji i Informacji oraz Działu Administracji i Zarządzania Projektami. Mieli też okazję zwiedzić nowy

gmach Narodowego Akademickiego Centrum Otwartego Dostępu, Komunikacji i Informatyki na kampusie, zapoznać się z pracą Działu Obsługi Klienta oraz Działu Informacji Naukowej i Działu Usług Elektronicznych. Dodatkowo, dzięki uprzejmości wileńskich konserwatorów pan T. Parka mógł odwiedzić pracownię konserwacji Biblioteki im. Wróblewskich, gdzie jego uwagę przyciągnęły stanowiska z mikroskopem i spektroskopem, służącymi do badań chemicznych nad strukturą atramentu i podłoża (to jest pergaminu lub papieru). Ostatniego dnia pobytu w Wilnie pracownicy BJ odwiedzili przynależące do Biblioteki Uniwersyteckiej Muzeum Adama Mickiewicza.

Z Biblioteki Uniwersyteckiej w Wilnie gościliśmy panów Gediminas Bernotasa oraz Andreja Ryčkova, którzy przebywali w Krakowie w dniach od 29 czerwca do 3 lipca 2015 roku. W ramach pobytu panowie odwiedzili Oddział Gromadzenia Zbiorów, Oddział Opracowania Zbiorów, Oddział Zbiorów Cyfrowych, Oddział ds. Projektów oraz Sekcję Rękopisów Oddziału Zbiorów Specjalnych i Sekcję Konserwacji Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów. Zwiedzili również Klinikę Papieru oraz Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Uczestniczyli też w zorganizowanym dla nich pokazie zbiorów specjalnych. We wrześniu przyjęliśmy kolejną osobę z Wilna – panią Alicję Dzisevič z Muzeum Adama Mickiewicza. Pani Dzisevič zainteresowana była głównie organizacją wystaw w Bibliotece Jagiellońskiej, odwiedziła Sekcję Rękopisów oraz Sekcję Zbiorów Graficznych i Kartograficznych Oddziału Zbiorów Specjalnych, złożyła wizytę w Muzeum Narodowym oraz w Collegium Maius UJ.

W dniach 19–25 lipca dr Teresa Kaźmierczyk (kierownik Sekcji Wydawnictw Ciągłych Oddziału Opracowania Zbiorów) w ramach wymiany bezpośredniej przebywała w Bibliotece Uniwersyteckiej im. Maksyma Gorkiego Uniwersytetu Państwowego w Sankt Petersburgu. W kolejnych dniach pobytu pani T. Kaźmierczyk zapoznała się szczegółowo z pracą poszczególnych oddziałów, zwiedziła jedną z bibliotek wydziałowych, jak również umożliwiono jej wizytę w położonej po sąsiedzku Bibliotece Akademii Nauk, gdzie zwiedziła czytelnie, obejrzała kilka ksiąg z tzw. Zbioru Zygmunta Augusta oraz wystawę rękopisów i starodruków przygotowaną w związku z 300-leciem powstania Biblioteki.

W dniach 9–14 sierpnia mgr Anna Graff (kierownik Sekcji Zbiorów Graficznych i Kartograficznych Oddziału Zbiorów Specjalnych) w ramach wymiany bezpośredniej gościła z tygodniową wizytą w Bibliotece Naukowej Uniwersytetu im. Iwana Franki we Lwowie. Podczas stażu pani A. Graff zapoznała się ze strukturą Biblioteki oraz pracą w poszczególnych oddziałach – odwiedziła między innymi pracownię informatyczną, pracownię konserwatorską i intrologatorską, a także miejsca niedostępne dla zwykłych czytelników (magazyny i pomieszczenia służbowe). Szczególnie dużo uwagi poświęcono jej w Oddziale Zbiorów Specjalnych, gdzie miała okazję poznać proces opracowania tamtejszych zbiorów i codzienną pracę bibliotekarzy. Cennym doświadczeniem było dla niej zapoznanie się z bogatą kolekcją map i atlasów.

W 2. połowie sierpnia mgr Ewa Amghar (pracownik Oddziału Gromadzenia Zbiorów) odbyła staż w bibliotece Uniwersytetu Południowej Danii w Odense (Syddansk Universitetsbibliotek Odense). Podczas pobytu pozyskała ogólne wiadomości na temat

tamtejszej polityki gromadzenia zbiorów, kolekcji starych i rzadkich książek, opracowania i katalogowania zbiorów w systemie bibliotecznym Symphony, źródeł elektronicznych i licencji. Pani E. Amghar zapoznała się ponadto z zasadami E-learningu, informacją naukową (B1B), szkoleniami prowadzonymi dla użytkowników biblioteki, systemem Pure (Publications Research) rejestrującym wszelkie (nie tylko naukowe) publikacje wszystkich pracowników uniwersytetu, udostępniane *online*, pracą w punkcie informacji oraz pracą w wypożyczalni.

W terminie od 5 do 16 października 2015 roku mgr Beata Kurek (kierownik Sekcji Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego Oddziału Zbiorów Specjalnych) przebywała na stypendium w Wiedniu przyznany przez Österreichische Gesellschaft für Literatur. Podczas wyjazdu pani B. Kurek przeprowadziła kwerendy w Archiwum Narodowym i w Bibliotece Narodowej na temat Karola Estreichera oraz kontaktów uczelnianych pomiędzy Krakowem i Wiedniem w XIX wieku.

W listopadzie w stolicy Austrii przebywała również mgr Katarzyna Starzycka (pracownik Oddziału Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej). Organizatorem jej kilkudniowego wyjazdu było Austriackie Towarzystwo Literackie (Österreichische Gesellschaft für Literatur). W trakcie pobytu pani K. Starzycka uczestniczyła w Targach Książki, odbyła kilka spotkań z austriackimi autorami, prowadziła rozmowy na temat stanu księgozbioru Biblioteki Austriackiej w Krakowie. Miała również okazję zwiedzić Dom-Muzeum Wolfganga Amadeusza Mozarta, Muzeum Zygmunta Freuda, centrum naukowe Polskiej Akademii Nauk oraz Dom Literatury. Przeprowadziła także kwerendę w Instytucie Mozarta w Salzburgu.

Dr Monika Jaglarz, dr Urszula Klatka i mgr Monika Mydel (z Sekcji Rękopisów Oddziału Zbiorów Specjalnych) oraz mgr Małgorzata Galos i mgr Wioleta Jakubas (z Oddziału Opracowania Zbiorów) uczestniczyły w realizacji projektu Polskiej Akademii Umiejętności „Inwentaryzacja materiałów historycznych dotyczących emigracji polskiej w XIX wieku ze zbiorów Biblioteki Polskiej w Paryżu i Towarzystwa Historyczno-Literackiego wraz z edycją źródłową wybranych materiałów”. Każda z osób delegowanych przebywała w Paryżu przez miesiąc.

W maju Biblioteka Jagiellońska gościła panią Monikę Fischer z Biblioteki Uniwersytetu Macieja Korwina w Budapeszcie, uczestniczącą w programie Erasmus. W trakcie pięciodniowej wizyty w BJ pani Fischer zapoznała się z organizacją i funkcjonowaniem Oddziału Gromadzenia Zbiorów, Oddziału Magazynów, Oddziału Opracowania Zbiorów, Oddziału ds. Projektów, Oddziału Udostępniania Zbiorów, Oddziału Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej oraz Oddziału Zbiorów Cyfrowych. Odwiedziła również Klinikę Papieru oraz pracownię konserwacji w Oddziale Zabezpieczenia Zbiorów. Uczestniczyła w pokazie zbiorów specjalnych, zwiedziła też Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Collegium Maius.

We wrześniu z kolei (również w ramach programu Erasmus) przyjęliśmy w BJ panią Albę Luksach z Biblioteki Uniwersyteckiej w Trieście. Podczas tygodniowego pobytu w Bibliotece odwiedziła ona Oddział Gromadzenia Zbiorów, Oddział Magazynów, Oddział Opracowania Zbiorów, Oddział Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej,

Oddział Komputeryzacji, Oddział Zbiorów Cyfrowych oraz Oddział ds. Projektów. Zapoznała się również z pracą Sekcji Konserwacji oraz Kliniki Papieru Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów, zorganizowano też dla niej pokaz zbiorów specjalnych. Pod koniec pobytu zwiedziła Bibliotekę Wydziałową Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej oraz Muzeum UJ.

W listopadzie Bibliotekę Jagiellońską odwiedziła dr Hana Mačalova z Uniwersytetu Katolickiego w Ružomberku. Podczas trzydniowej wizyty dr H. Mačalova zapoznała się z pracą Oddziału Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej oraz Oddziału Zbiorów Cyfrowych. Zainteresowana była także pracą w Klinice Papieru. Jak wszyscy goście, zwiedziła też Muzeum UJ.

Pracownicy BJ brali również udział w międzynarodowych konferencjach i seminariach:

- mgr Aleksandra Ciešlar, prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk – XXXVII sesja Stałej Konferencji Muzeów, Bibliotek i Archiwów na Zachodzie (Rapperswil, wrzesień 2015);
- mgr Żaneta Kubic – konferencja „Humboldtische Wissenschaft im Spannungsfeld zwischen Polen, Brasilien und Deutschland: ein transareales Symposium” – referat *Scientific interests of count Sebastian Sierakowski (1743–1824) with references to Humboldtian science* (Poczdám, listopad 2015);
- prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk – konferencja „Humboldtische Wissenschaft im Spannungsfeld zwischen Polen, Brasilien und Deutschland: ein transareales Symposium” – referat *Zur geschichte de sogenannten Berlinka-Sammlung in der Bibliotheka Jagiellońska* (Poczdám, listopad 2015);
- dr Wojciech Świeboda – konferencja międzynarodowa „Religiuos Transformation in Late Medieval and Early Modern Europe” – referat *Is a Catholic king allowed to unite with infidels against Christians? The juridical and theological arguments of Polish jurists in the 15th century* (Tours, październik 2015).

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

Od stycznia do maja oraz od października do grudnia kontynuowano cykl otwartych wykładów szkoleniowych *Ars Quaerendi*, obejmujących 7 różnych sesji tematycznych. W ramach cyklu odbyło się 50 wykładów, w których udział wzięło 278 zarejestrowanych osób (wzrost zainteresowania o 67,5% w porównaniu z rokiem poprzednim). Coraz większym powodzeniem (przejawiającym się zarówno pod względem liczby zainteresowanych jednostek UJ, jak i liczby osób) cieszyły się również wykłady *Ars Quaerendi Plus*. Skorzystało z nich 27 grup (łącznie 422 osoby).

Prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk prowadził wykłady dla studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ: *Kolekcje zasobów informacyjnych i kultura książki w dziejach* oraz *Wielkie biblioteki i ich historia*, konwersatorium *Zarządzanie w bibliotekarstwie i praktyce informacyjnej*, a także seminarium magisterskie i doktoranckie. Na Wydziale Historycznym UJ prowadził

zajęcia z zakresu edycji źródeł historycznych. Prowadził też ćwiczenia i wykłady dla studentów studiów podyplomowych „Dawna książka, zbiory specjalne i archiwalia” na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ: *Historia książki, Narodowy Zasób Archiwalny i Biblioteczny, Nauki pomocnicze historii w badaniach nad dawną książką*.

Mgr Barbara Bułat prowadziła ćwiczenia dla studentów I roku studiów doktoranckich Wydziału Historycznego UJ *Konwersatorium z technik przeszukiwania humanistycznych baz danych* (12 godzin). Dr Julia Krajczarz prowadziła ćwiczenia dla studentów I roku studiów licencjackich w Instytucie Orientalistyki na Wydziale Filologicznym UJ *Gramatyka opisowa języka tureckiego* (30 godzin), a także proseminarium dla studentów II roku studiów licencjackich na tym kierunku (30 godzin). Dr Andrzej Obrębski prowadził wykłady dla studentów studiów podyplomowych „Dawna książka, zbiory specjalne i archiwalia” na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ: *Wybrane kolekcje dawnej książki zbiorów specjalnych w bibliotekach, archiwach i muzeach* (10 godzin). Ćwiczenia na tym kierunku prowadzili też dr Wojciech Świeboda – *Zbiory specjalne – rękopisy* (10 godzin) oraz mgr Bogdan Tarnowski – *Sztuka i typografia książki* (10 godzin), a także *Zbiory specjalne – stare druki* (10 godzin).

Pracownicy wielu oddziałów prowadzili ponadto szkolenia dla osób odbywających w Bibliotece Jagiellońskiej staże zawodowe. Szkolenie zawodowe odbyło 3 pracowników z innych bibliotek naukowych (mgr Renata Magiera z Politechniki Krakowskiej, mgr Monika Małecka z Biblioteki Kórnickiej w Kórniku oraz mgr Olga Rosek z Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego).

Biblioteka prowadziła również praktyki studenckie dla 15 osób – studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej UJ.

UTRZYMANIE BUDYNKU

Kolejny już rok wszelkie zadania związane z bieżącym utrzymaniem infrastruktury technicznej budynków BJ (w tym urządzeń oraz systemów związanych z transportem wewnętrznym, wentylacją i klimatyzacją pomieszczeń oraz systemem sygnalizacji pożaru), a także z utrzymaniem należytego stanu oświetlenia, instalacji wodnych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania realizował Oddział Techniczny, kierowany przez mgr. inż. Janusza Mikę.

W 2015 roku w systemie wentylacyjno-klimatyzacyjnym wykonano modernizację sterowania klimakonwektorami w pomieszczeniu magazynu ogólnego na 4. piętrze budynku nr 2, tak aby sterowanie ogrzewaniem i chłodzeniem było ściśle skorelowane z nawiewem pracujących tam central klimatyzacyjnych. Powiązanie sterowania klimakonwektorów z pracą central klimatyzacyjnych daje oszczędności w zużyciu energii elektrycznej i cieplnej. Wzdłuż ciągów klimakonwektorów zainstalowano system alarmowy, ostrzegający przed zalaniem wodą technologiczną grzewczą lub ziębniczą w wypadku wystąpienia awarii instalacji zasilających. Zaktualizowano oprogramowanie wizualizacji stanu pracy central klimatyzacyjnych i klimakonwektorów w stacji roboczej BMS.

Wymieniono 239 filtrów powietrza w 47 centralach klimatyzacyjnych. Sprawdzono naciągi pasków wentylatorów, wykonywano niezbędne okresowe korekty w harmonogramach czasu pracy central klimatyzacyjnych poprzez nadpisywanie punktów czasowych w 19 sterownikach CPU. Wymieniono filtry powietrza w 226 klimakonwektorach, 3 uszkodzone strefowe regulatory temperatury, a także uszczelnienia i łożyska w pompie zasilającej komorę zraszania centrali N1. Na bieżąco monitorowano stan pracy wentylacji, ciśnienia wody w instalacjach grzewczych i chłodzących, pracę agregatów wody lodowej i węzła cieplnego centralnego ogrzewania. Naprawiono również siłownik zaworu węzła zmieszania wody grzewczej dla centrali N1.

W systemie transportu książek prowadzono codzienny, bieżący nadzór nad pracą systemu, dokonywano regularnych przeglądów stanu torowisk, zwrotnic, drzwi ogniowych oraz systemów sterujących. Wykonano bieżące naprawy układów napędowych wózków (wymiana kółek jezdnych i bocznych, regulacje sprzęgieł), zwrotnic (wymiana uszkodzonego okablowania) oraz zasilaczy torowisk (wymiana kondensatorów filtrujących). Przeprowadzono także naprawy modułów sterujących, wymianę przekaźników, regulację krańcowych wyłączników w zderzakach. Wymieniono uszkodzone zębatki pionowych odcinków torowisk oraz elementy gumowe zakrętów i zwrotnic. W systemie monitoringu newralgicznych i niebezpiecznych miejsc zamontowano 32 kamery i wykonano nowe okablowanie, dzięki czemu poprawiono znacząco bezpieczeństwo i jakość obsługi systemu transportu książek.

W głównej stacji transformatorowej prowadzono bieżące prace konserwacyjne i kontrolne stanu aparatury łączeniowej oraz okablowania. Przeprowadzono okresowe kontrole stanu zabezpieczeń przeciwzwarciovych i przeciwporażeniowych w tablicach rozdzielnic piętrowych. Wymieniono uszkodzoną oprawę bezpiecznikową w polu zasilającym nr 20 głównej stacji transformatorowej. Dokonano ponadto przeglądu baterii kondensatorów do poprawy współczynnika mocy. W związku z wprowadzonymi przez Krajową Dyspozycję Mocy ograniczeniami w poborze energii elektrycznej prowadzono bieżącą kontrolę aktualnego poboru mocy czynnej i biernej. Przeprowadzono także modernizację i konserwację instalacji odgromowej na budynkach nr 1 i nr 2.

Stosownie do zaleceń i uwag zamieszczonych w protokole przeglądu technicznego budynków wykonano prace związane z konserwacją pokrycia dachu, naprawiono czapy kominowe, oczyszczono rynny, wymieniono uszkodzone fragmenty izolacji rurociągów, uzupełniono fugi między płytami granitowymi w budynku nr 2, poprawiono obróbki blacharskie na budynku nr 1.

Prowadzono również wszelkie prace związane z utrzymaniem właściwego stanu oświetlenia budynku, bieżącą naprawą sieci zasilania elektrycznego, naprawami ślusarskimi i hydraulicznymi. W tunelu technologicznym między budynkiem technicznym nr 4 i budynkiem nr 2 wymieniono 80-metrowy odcinek mocno skorodowanego rurociągu ciepłej wody użytkowej.

Kolejna dotacja Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa umożliwiła kontynuowanie wymiany stolarki okiennej w części wysokiej starego budynku. Na 6. i 7. piętrze magazynowym wymieniono w sumie 94 okna i 12 drzwi balkonowych.

We współpracy z firmą INSAP dokonywano regularnej kwartalnej konserwacji i kontroli systemu sygnalizacji pożaru. Sprawdzeniu podlegały wszystkie czujki pożarowe, przyciski, sygnalizatory oraz stałe urządzenia gaśnicze i urządzenia sterowania drzwiami pożarowymi, dźwigami, wentylacją, oddymianiem oraz barierkami ewakuacyjnymi. Kwartalnemu przeglądowi i konserwacji podlegał także agregat hydroforowy, zasilający hydranty w budynku nr 2. Realizowane w tym zakresie prace wykonywano pod nadzorem pracowników wewnętrznej służby ochrony. Rozpoczęto ponadto prace, które mają umożliwić automatyczne otwieranie drzwi w aneksie Czytelni Głównej w sytuacjach awaryjnych. Przedłużający się czas realizacji tego przedsięwzięcia wynikał z trudności technicznych związanych z dobraniem i montażem odpowiednich zwór elektromagnetycznych.

Straż Biblioteki Jagiellońskiej pod kierownictwem mgr. inż. Dariusza Bylicy nadzorowała także prace bieżące związane z utrzymaniem sprawności działania zainstalowanych urządzeń systemu sygnalizacji włamania, napadu i kontroli dostępu. Bardzo ważny okazał się zakup odpowiedniej ilości akumulatorów do posiadanego zasilacza awaryjnego UPS (dotychczasowe chwilowe wyłączenia prądu groziły trwałym uszkodzeniem urządzeń rejestrujących i systemowych zainstalowanych w pomieszczeniu monitoringu).

W 2015 roku zakończony został ponadto proces instalowania i konfigurowania rejestratorów cyfrowych BCS. W zewnętrznej ochronie obwodowej (od strony Muzeum Narodowego) skonfigurowana została kamera obrotowa IP, która w połączeniu z nowo zainstalowanymi reflektorami LED pozwala nadzorować ten obszar zarówno w dzień, jak i w nocy.

W odniesieniu do zabezpieczeń mechanicznych w okresie sprawozdawczym przeprowadzona została wstępna inwentaryzacja zamknięć poszczególnych pomieszczeń Oddziału Magazynów. W przyszłości pomieszczenia te mają zostać objęte systemem jednego klucza, zwanym inaczej systemem Master Key. Pozwoli to na właściwe zabezpieczenie magazynów przed dostępem osób niepowołanych, szybkie działanie w sytuacjach zagrożenia, ograniczenie liczby używanych kluczy do niezbędnego minimum. Poprzez zastosowanie zastrzeżonych profili kluczy (dorabianie kluczy możliwe jest jedynie według karty kodowej i na podstawie zamówienia potwierdzonego przez uprawnioną osobę) system ten jest o wiele bezpieczniejszy od stosowanych obecnie klasycznych rozwiązań.

BIBLIOTEKI INSTYTUTOWE UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

W 2015 roku system biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu Jagiellońskiego obejmował Bibliotekę Jagiellońską wraz z 28 bibliotekami instytutowymi i 6 wydziałowymi UJ, a także Biblioteką Medyczną z podległymi jej bibliotekami zakładowymi Collegium Medicum. Głównym zadaniem bibliotek instytutowych UJ, jako jednostek specjalistycznych, jest gromadzenie księgozbioru dla prowadzonych badań oraz dydaktyki na danym kierunku studiów.

W roku 2015 biblioteki instytutowe Uniwersytetu Jagiellońskiego wzbogaciły swój księgozbiór o 21 044 wol. druków zwartych, 4989 wol. czasopism i 554 jedn. zbiorów specjalnych (w tym 31 rękopisów w Bibliotece Muzykologii UJ).

Równocześnie z księgozbiórów niektórych placówek usunięto 2283 wol. druków zwartych, 2923 wol. wydawnictw ciągłych oraz 28 kaset magnetofonowych.

Ostatecznie na dzień 31 grudnia 2015 roku biblioteki instytutowe UJ posiadały łącznie 2 072 950 wol. i jedn., w tym 1 658 437 wol. druków zwartych, 265 856 wol. czasopism i 148 657 jedn. zbiorów specjalnych. Liczba wszystkich tytułów czasopism bieżących wynosi 1712, z czego 1047 stanowią tytuły polskie.

W roku sprawozdawczym nieznacznie wzrosła liczba posiadanych komputerów. Biblioteki wyposażone były w 419 komputerów, z czego do dyspozycji czytelników przeznaczono 246 sztuk. Do Internetu podłączone były 393 urządzenia, czytelnicy mieli dostęp do 220 spośród nich. Do prac biblioteczno-bibliograficznych wykorzystywano łącznie 326 komputerów.

Dostęp do własnych katalogów w Internecie umożliwiało 35 bibliotek, a 37 bibliotek zapewniało korzystanie z zewnętrznych baz danych.

W odniesieniu do liczby użytkowników odnotowano znaczący wzrost o 6734 osoby (to jest 21,8%) w stosunku do roku poprzedniego – w 2015 roku liczba zarejestrowanych czytelników indywidualnych wyniosła 37 615. Pomimo tak dużego wzrostu liczby zarejestrowanych czytelników udostępnianie zbiorów w okresie sprawozdawczym istotnie zmalało – z 440 860 wol. wypożyczonych na zewnątrz w 2014 roku do 330 996 wol. wypożyczonych w 2015 roku (spadek o 25%) oraz z 397 763 woluminów udostępnionych na miejscu w 2014 roku do 248 779 wol. udostępnionych w 2015 roku (spadek o 37,5%). Degresja wynika najprawdopodobniej z powodu coraz większego wykorzystania przez czytelników źródeł dostępnych *online*.

Liczba zatrudnionych bibliotekarzy utrzymuje się na względnie stałym poziomie – w bibliotekach instytutowych i wydziałowych Uczelni pracowało łącznie 140 osób, w tym 130 na pełnym etacie (87 zatrudnionych posiadało wyższe wykształcenie bibliotekarskie). Kilkuosobowe zmniejszenie stanu zatrudnienia (w odniesieniu do roku ubiegłego) jest wynikiem zamknięcia Biblioteki Instytutu Psychologii.

W 2015 roku zmalała liczba opracowanych zbiorów oraz rekordów wprowadzonych do katalogu komputerowego UJ. Wkład bibliotek instytutowych i wydziałowych w tym zakresie przedstawia się następująco: utworzono 12 044 rekordów bibliograficznych (to jest o 26,7% mniej niż w roku 2014), 62 611 rekordów egzemplarza (o 24,6% mniej niż w roku poprzednim) oraz 678 rekordów zasobu (tomów) – wzrost o 1,8%. O 12,5% zmalała liczba utworzonych rekordów haseł wzorcowych (7321).

Rok 2015 obfitował w dużą liczbę szkoleń merytorycznych dla pracowników bibliotek instytutowych w zakresie komputerowego opracowania dokumentów zwartych oraz wydawnictw ciągłych w systemie Virtua. W zajęciach trwających łącznie 316 godzin uczestniczyło 25 osób, z czego 23 po ukończeniu szkolenia uzyskały uprawnienia katalogerów. W ramach instruktażu i nadzoru nad bibliotekami sieci bibliotecznej Uniwersytetu przeprowadzono 87 konsultacji na miejscu oraz udzielono 76 informacji telefonicznych.

Do współpracy przy tworzeniu wspólnej bazy katalogowej przystąpiło Jagiellońskie Centrum Językowe oraz Biblioteka Centrum Języka i Kultury Chińskiej UJ „Instytut Konfucjusza” w Krakowie.